

Accountancynieuws

2-wekelijks onafhankelijk vakblad voor accountants

17 april 2009 / nr 8

Eén jaar Flynth, na 84 jaar
LTB pag. 10

Tijlperk Accountantskamer
aangebroken pag. 14

Vrijstelling jaarrekening
micro-ondernemingen pag. 18

Abonnement op AN verlengen voor 1 juli 2009!

Wilt u *Accountancynieuws* gewoon blijven ontvangen? Let goed op. Volgens de regels van Het Nederlands Uitgeversverbond verloopt na drie jaar de geldigheid van uw gratis abonnement. Dat is binnenkort. Daarom vragen wij u **voor 1 juli 2009** uw persoonlijke gegevens online te controleren en te bevestigen dat u uw abonnement op *Accountancynieuws* wilt voortzetten. Binnenkort ontvangt u uw persoonlijke login en wachtwoord hiervoor. **An**

Mr. KAZU
Zoekt interim accountants!
www.e-selective.nl
(020) 471 47 39

E. SELECTIVE

Voorsprong
door online
salaris-
verwerking

loket.nl

 Kluwer
a Wolters Kluwer business

2008 prijsindex accountancy:

Tarieven audit, administratieve diensten en belastingadvies onder druk

De prijzen van accountancydienstverlening zijn vorig jaar gedaald. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Begin 2008 stond de index nog op 108,9, hij piekte in het tweede kwartaal op 111,8 en daarna zette de daling in. Voor het laatste kwartaal stond de index op 107,6. Bij administratieve dienstverlening, audit en belastingadvies staan de tarieven onder druk.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft de jaar-op-jaar prijsindexcijfers van de accountancybranche gepubliceerd. Het betreft hier

de cijfers tot en met het vierde kwartaal van 2008. Het CBS heeft de cijfers uitgesplitst in de diverse diensten binnen de accountancy, maar de conclusie is dat het totaal van de diensten een daling laat zien in de laatste twee kwartalen van 2008. De jaar-op-jaar prijsindex wordt afgezet tegen het jaar 2006. Dat jaar staat op 100 en afgezet tegen dat getal blijkt dat de accountancy-prijsindex in 2007 en 2008 gestegen is: in totaal respectievelijk naar 105,4 en 107,6.

Lees verder bovenaan pagina 2 →

Werking WTA uitgebreid: jaarrekening- controle woningcorporaties

Een jaarrekeningcontrole van een woningcorporatie moet dezelfde status krijgen als een wettelijke controle op een jaarrekening. Een wettelijk besluit om dit te regelen wordt voorbereid. Dit blijkt uit een memo van het Centraal Fonds Volkshuisvesting – de financiële toezichthouder op de woningcorporaties – van 25 maart jl.

Op dit moment is de jaarrekeningcontrole door accountants van woningcorporaties niet aangemerkt als wettelijke controle in de zin van de WTA. In totaal gaat het om 455 woningcorporaties met een woningbezit van in totaal 2,4 miljoen woningen, een balanstotaal van € 101,5 miljard en € 11,3 miljard huuropbrengst.

Lees verder onderaan pagina 2 →

Profit Accountancy

o.a. Financieel, Fiscaal en Uren/Declaraties

AFAS Profit. ERP software voor iedereen
www.afas.nl/accountancy

10127375

www.accountancynieuws.nl
voor een GRATIS abonnement

INHOUD

Accountancynews

17 april 2009

interview

Een jaar Flynth, na 84 jaar LTB

Frans Heitling

Van briefpapier tot uithangborden en een imagocampagne. Dat was er voor nodig om van LTB Flynth te maken. Ruud Pondman en Jos van Driel vertellen over de keuzes van Flynth, en dat zijn andere keuzes dan die van hun collega VLB-kantoren. **10**

Het tijdperk van de Accountantskamer is aangebroken

Barbara Majoor

Op 24 april komt er met de start van de Accountantskamer een einde aan bijna 50 jaar Raden van Tucht. Een nieuwe start waarbij ontevreden moeten/kunnen kiezen tussen klachtrecht en tuchtrecht. **14**

Onnodige accountantsverklaringen

Leja Gouwens

Overheidsinstanties moeten beter nadenken waarom zij een accountantsverklaring vragen. **16**

Vrijstelling jaarrekening micro-ondernemingen mag niet leiden tot gebrekkige informatie stakeholders

Herbert Reimers AA

De NOVAA is grotendeels voorstander van de voorgestelde vrijstelling, echter wel met enkele nuances. **18**

Column Joost Groeneveld **13**, Karin Bergs, Aanpak personele reorganisaties **20**, Column Jan Joling **21**, Jan Wietsma, MKB-ondernemers verwachten proactief gedrag **22**, Andor Valkenburg, BTW per kwartaal **24**, Jan-Hendrik Schretlen, subsidies **26**, Tuchtrecht **27**, Geachte redactie **28**, Vakinformatie/productinformatie **29**, Agenda **31**

Vervolg van voorpagina prijsindexcijfers

Prijsindexcijfers accountancydienstverlening				
2008	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Financiële administratie	108,8	111,2	108,2	105,4
Advisering	105,6	103,7	103,1	107,3
Accountantscontrole	107,8	112,5	108,5	105,5
Belastingadvies	112,6	110,2	107,6	107,9
Overige dienstverlening	110,2	119,9	120,1	118,2
Totaal diensten	108,9	111,8	109	107,6

Bron: CBS

Daling in derde en vierde kwartaal

Zetten we het derde en vierde kwartaal van 2008 echter af tegen het tweede kwartaal van dat jaar, dan ziet het beeld er anders uit. De branche slaagt er niet in om in de belangrijke takken van dienstverlening: administratie, audit en belastingadvies, het prijspeil op niveau te houden. Kantoren konden wel prijsstijgingen doorberekenen in de adviesmarkt en – in wat het CBS

noemt – overige dienstverlening. Het totaal van de diensten accountancy stond in het tweede kwartaal van 2008 op een recordhoogte van 111,8, maar zakte in het derde kwartaal naar 109,0 en in het vierde kwartaal naar 107,6. Uitgesplitst naar de verschillende diensten, zien we dat er overall sprake is van een daling tegen het einde van 2008, met uitzondering van de dienst advisering. **An**

Vervolg van voorpagina Werking WTA uitgebreid

Toezicht gewenst

Gezien de omvang en functie in het maatschappelijk verkeer van woningcorporaties vinden het ministerie van Financiën en het ministerie van Wonen, Wijken en Integratie toezicht op de kwaliteit van de accountantscontrole bij woningcorporaties wenselijk. Daarom wordt een wijziging van het Besluit Beheer sociale-huursector (BBSH) voorbereid, waarbij artikel 27 BBSH in de bijlage bij de WTA wordt opgenomen. De planning is om de wijzigingen in werking te laten treden per augustus van dit jaar. Volgens een woordvoerder van CFV worden veruit de meeste woningcorporaties al gecontroleerd door een

accountantsorganisatie met een WTA-vergunning. Het zou slechts om twee of drie woningcorporaties gaan waarbij dat nog niet het geval is.

Intensiever toezicht

De uitbreiding past bij de wens van de ministers Van der Laan (Wonen, Wijken en Integratie) en Cramer (VROM) die intensiever toezicht op de woningcorporaties willen. En moet, waar nodig, voor een cultuuromslag zorgen bij corporaties. Ministers Van der Laan en Cramer schrijven dit in een brief aan de Kamer. Accountants zouden meer verantwoordelijkheid moeten nemen en misstanden zichtbaar moeten maken. **An**

Masterclass Bedrijfsovername & Fusiespecialist

www.mvp.nl
info@mvp.nl

Begeleiden van aankoop-, verkoop-, fusie- en overnametrajecten in het MKB

Startdatum 17 september 2009
Locatie Utrecht
Duur 10 maanden

Contouren e-factureren steeds duidelijker

De staatssecretarissen Heemskerk (Economische Zaken), De Jager (Financiën) en Bijleveld (Binnenlandse Zaken) hebben met VNO-NCW, MKB Nederland, de VNG en ICT-Office afgesproken dat in 2010 10% van de rekeningen die de overheid krijgt, elektronisch wordt verwerkt. De overheid stimuleert hiertoe actief dat ondernemers eenvoudig digitaal kunnen factureren.

Overigens liet Heemskerk er in een speech op het symposium over elektronisch factureren geen twijfel over bestaan dat dit pas het begin is. 'Volgend jaar willen we 10%, oftewel 1 miljoen rekeningen, elektronisch ontvangen en verwerken. In 2014 moet dat zelfs 80% zijn,' aldus de staatssecretaris. De door Heemskerk aangestelde 'ambassadeur e-factureren' Marco Pastors heeft het afgelopen jaar zijn best gedaan, maar weet dus wat hem nog verder te doen staat.

Duidelijkheid

Om een aantal redenen kwam het e-factureren in Nederland tot nu toe moeizaam van de grond. Zo bestond er bij veel gebruikers nog onzekerheid over de regelgeving. Staatssecretaris De Jager maakte hier onlangs een

'Knelpunten' mogen jaarloongegevens opnieuw inleveren

Sinds 31 maart jl. stuurt de Belastingdienst een aantal inhoudingsplichtigen een uitnodigingsbrief om hun jaarloongegevens van 2008 aan te leveren. Bij het verwerken van de werknemersgegevens uit de aangifte loonheffingen voor de polisadministratie van UWV is in 2008 een aantal knelpunten opgetreden. Hierdoor beschikt de Belastingdienst niet in alle gevallen over correcte jaarloongegevens om de heffingsprocessen en toeslagenprocessen uit te voeren. De inhoudingsplichtigen kunnen deze gegevens aanleveren tot en met 9 mei a.s. [An](#)

einde aan toen hij de regels versoepelde. Daarnaast ontbrak er een duidelijke standaard voor e-factureren. Als onderdeel van de huidige afspraken zet de overheid nu in op de Universal Business Language (UBL 2.0). Deze open standaard ontwikkelt zich ook op wereldniveau positief en hiermee komt er helderheid voor ondernemers over het te gebruiken formaat. Verder

komt er voor bedrijven een Handboek e-factureren, worden de Rijksinkoopvoorwaarden aangepast en zullen de voordelen van e-factureren continu onder de aandacht worden gebracht bij overheden en bedrijven. Ook loopt er een aantal invoeringsprojecten bij o.a. de Gemeente Zoetermeer, de Belastingdienst, Defensie, het UWV, de RDW en de Gemeente Utrecht. [An](#)

commentaar

Belangrijk!

Wat het belangrijkste is, moet het zwaarst wegen. Dus vragen wij u graag om voor 1 juli uw abonnement op *Accountancynieuws* te verlengen. Dat kan met behulp van uw persoonlijke inlogcodes, die u binnenkort ontvangt. Dan blijft u *Accountancynieuws* ontvangen!

MKB-jaarrekeningen

Discussies over het nut van jaarrekeningen zijn niet nieuw. De clichés erover ook niet. Achteruitkijkspiegel en achteraf-informatie. Schrappen voor micro-ondernemingen! Zo denkt niet iedereen. De SRA zou het verdwijnen betreuren. Er is dan geen publieke informatie beschikbaar over de financiële status van een onderneming. Anderen vrezen omzetting. Een niet opgestelde jaarrekening kan immers niet worden gefactureerd. Wat is de waarde van de deponering bij de KvK? Je kunt dan vaststellen dat een onderneming op 1 januari bestond. Wil je meer weten, dan kun je in eveneens publiek toegankelijke informatie uitzoeken of een onderneming failliet is. Dat biedt alleen zekerheid indien de onderneming daadwerkelijk failliet is. In alle andere gevallen weet je dus niets. Dan kun je dus nog bij de Graydon's en dergelijke van deze wereld terecht. Credit rating is dus verschrikkelijk actueel. De ondernemer wil een draagbaar tarief voor zijn krediet. De bank wil straks haar geld terug. De accountant wil graag adviseren.

Technologie speelt, zoals gebruikelijk, een belangrijke rol. In een tijd waarin banken – op zijn zachtst gezegd – een tikkeltje nerveus zijn, zoeken diezelfde banken zekerheid. Omdat zekerheid in absolute zin niet bestaat, nemen ze genoeg met vertrouwen. Dat vertrouwen moet komen uit de zekerheid van procedures. Ooit was daar een jaarrekening voor bedoeld. Nu moet ICT – en meer specifiek – straks XBRL dat gaan doen. Gegevens direct uit de administratie van de onderneming, op tijd, gestructureerd, gestandaardiseerd, niet te manipuleren, liefst met het urbi et orbi van een accountant, getransformeerd tot informatie. Informatie die vertrouwen genereert. En vertrouwen genereert krediet. Voor XBRL zou het wel eens de killer application kunnen worden. Dé reden waarom iedereen er mee wil/moet gaan werken. Wedden dat iedereen binnen twee maanden aan XBRL gewend is en dat XBRL dan van de agenda verdwijnt? Net zoals de invoering van de euro of de dreiging van de millenniumbug? [An](#)

fheitling@kluwer.nl

EFRAG bezorgd over Amerikaanse stappen

De European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) maakt zich bezorgd over de ontwikkelingen bij de FASB ten aanzien van wijzigingen met betrekking tot Fair Value Measurement. Dat blijkt uit een brief die EFRAG-voorzitter Stig Enevoldsen heeft toegestuurd aan de IASB op 10 april jl.

In oktober 2008 benadrukten de IASB en de FASB in een gezamenlijke uiting dat zij beiden het belang zien van een goede samenwerking en een internationale coördinatie inzake de aanpak van accounting issues die voortvloeien uit de wereldwijde financiële crisis. De huidige ontwikkelingen aan de zijde van de FASB lijken dit echter niet te ondersteunen.

Bezwaren EFRAG

De belangrijkste bezwaren die de EFRAG signaleert, zijn de volgende:

- de recente handelwijze van de FASB lijkt zich niet te laten verenigen met eerder gedane uitspraken over een

goede, gecoördineerde gezamenlijke aanpak;

- eenzijdig doorgevoerde wijzigingen aan de kant van de FASB leggen een politieke druk neer aan de kant van de IASB om dezelfde kant op te bewegen. Dit kan het vertrouwen van investeerders beschadigen;
- het steeds stukje bij beetje doorvoeren van wijzigingen in de huidige standaarden remt de ontwikkeling richting een wereldwijde, begrijpelijke oplossing voor de bezwaren die hierboven worden genoemd;
- de FASB heeft voorstellen gedaan die enorme impact hebben op de financiële verslaggeving. Een reactietermijn

hierop voor belanghebbenden van slechts 2 weken is veel te krap.

Aanbevelingen

De EFRAG buigt in zijn brief deze bezwaren vervolgens om naar onder andere de volgende aanbevelingen. EFRAG dringt er bij de IASB op aan om met spoed actie te ondernemen. Zo moet er een nieuwe standaard worden ontwikkeld met betrekking tot 'recognition and measurement of financial instruments', die IAS 39 moet gaan vervangen.

Daarnaast wil EFRAG dat de IASB vasthoudt aan haar 'due process', wat het mogelijk moet maken dat wél voldoende kwalitatief hoogwaardige input geleverd kan worden gedurende het standardsettingsproces. An

Bestuurswijzigingen bij KroeseWevers

Jan Arkink neemt in het dagelijks bestuur van KroeseWevers Accountants en Belastingadviseurs de voorzittershamer over van Johan Bossink.

Na ruim 16 jaar heeft Bossink besloten om zijn werkzaamheden als belastingadviseur en als bestuursvoorzitter wegens gezondheidsredenen te beëindigen. Hij blijft wel betrokken bij KroeseWevers als adviseur van het bestuur.

Nieuwe samenstelling

Jan Arkink FB is sinds 1996 partner bij KroeseWevers en werkzaam als fiscalist vanuit KroeseWevers Almelo. Als nieuw lid van het dagelijks bestuur is Eric Hutten RA benoemd. Hij is werkzaam als registeraccountant bij KroeseWevers Enschede en partner sinds 2006. Het dagelijks bestuur van KroeseWevers

bestaat daarmee per 1 april jl. uit: Jan Arkink FB, voorzitter, vestiging Almelo; Guus Olde Keizer AA, lid van DB, vestiging Hengelo; Eric Hutten RA, lid van DB, vestiging Enschede. Guido Kamps

is per 1 april jl. toegetreden als partner. Kamps zal deel uitmaken van de kantoorleiding van de vestiging in Doetinchem, vanwaar hij ook zijn werkzaamheden als fiscalist zal uitvoeren. An

WEA Accountants: 'WE(A) hebben wel eens voor hetere vuren gestaan!'

Met een advertentie onder deze kop in de bladen van Goeree-Overflakkee verklaart WEA Accountants & Adviseurs in Dirksland waarom het kantoor begin april een paar dagen telefonisch onbereikbaar was.

Hoewel er aan de buitenkant van het kantoorpand van WEA niets is te zien, verwoestte een uitslaande brand het totale interieur. Rook- en water-

schade maken dat WEA Accountants waarschijnlijk pas over vier tot zes maanden weer in het pand kan. Het kantoor heeft inmiddels een tijdelijk onderkomen gehuurd in Middelharnis en alle activiteiten zijn al weer opgepakt. Computers, beeldschermen en meubilair zijn onbruikbaar en moeten worden vernieuwd, maar de klantendossiers kunnen worden gereconditioneerd. An

Omzet Alfa Accountants en Adviseurs stijgt in 2008 met 5,3%

Alfa Accountants en Adviseurs heeft in 2008 een omzet gerealiseerd van € 61,9 miljoen. Dit is een stijging van 5,3 procent ten opzichte van 2007. Met uitzondering van omzetgroei voortkomend uit twee kleine overnames, was de groei volgens het kantoor nagenoeg autonoom. Het resultaat van Alfa voor vennootschapsbelasting laat een daling zien van € 6,1 miljoen in 2007 naar € 2,8 miljoen in 2008, met als oorzaak een groot aantal bijzondere posten in het resultaat over het jaar 2007.

Zestig procent van de omzet komt uit het MKB, de overige veertig procent komt uit de hoek van agrarische klanten. Het aantal klanten van Alfa in 2008 steeg met 7 procent naar 15.059. Wat daarbij opvalt, is dat het aantal klanten in de agrarische sector in 2008, evenals in voorgaande jaren, gelijk is gebleven. De schaalvergroting blijft, ondanks de crisis, onverminderd doorgaan. In 2008 werd ook

de groei van Alfa getemperd door de krapte op de arbeidsmarkt. Dit is in het tweede halfjaar van 2008 verbeterd; 68 nieuwe professionals traden in dienst.

Extra adviesdiensten in crisistijd

Juist in de huidige economische situatie zal de vraag naar adviezen in eerste instantie toenemen, meent Alfa. Het kantoor speelt hierop in door speciale

Kengetallen Alfa Adviesgroep		
Alfa * € 1000	2008	2007
Omzet Alfa	61.022	57.532
Bedrijfsresultaat	3.413	6.733
Fte's	706	670
Omzet per medewerker	86,433	85,868
Cashflow	4.958	5.523

(Bron: Jaarverslag Alfa, bewerking: redactie AN)

adviesdiensten te leveren en heeft bijvoorbeeld een apart team gevormd van deskundige kredietadviseurs die ondernemers adviseren bij het beoordelen van offertes en het begeleiden van kredietaanvragen. An

Functioneel parket trekt tuchtklacht tegen Deloitte in

Het Functioneel Parket heeft op 8 april jl. de in november 2006 ingediende tuchtklacht tegen Deloitte ingetrokken. De klacht betrof de rol die Deloitte speelde rondom de boekhoudfraude bij Ahold.

Het Functioneel Parket meldt: 'Het intrekken van de klacht heeft een aantal redenen. De accountant heeft een berisping opgelegd gekregen door het College van Beroep voor het Bedrijfsleven in een andere tuchtzaak die in wezen hetzelfde feitencomplex betreft. Ook het feit dat de accountant zich definitief heeft laten uitschrijven als registeraccountant, de gezondheid van de accountant en het

feit dat hij al geruime tijd gepensioneerd is, hebben meegespeeld in de beslissing van het Functioneel Parket om de tuchtklacht in te trekken.' Als reactie hierop beticht De Stichting Onderzoek Bedrijfs Informatie (SOBI) het Openbaar Ministerie inmiddels van misleiding van het publiek vanwege het intrekken door het Functioneel Parket van deze tuchtklacht tegen Deloitte. An

Rabo-pand Alphen nieuw kantoor Grant Thornton

Grant Thornton betreft medio april het voormalige Rabobank-kantoor aan de Laan der Continenten in Alphen. Dat onderging inmiddels een volledige metamorfose. In het pand komen ondersteunende afdelingen als personeelszaken, communicatie en financiën van het middelgrote accountantskantoor. Bij elkaar gaat het om een kleine veertig personeelsleden die verhuizen. De accountants blijven gewoon aan het Raoul Wallenbergplein werken. An

Horwath International heet nu Crowe Horwath International

Horwath International, één van de 10 grootste wereldwijde netwerken van onafhankelijke accountancy- en advieskantoren, heeft op donderdag 2 april jl. haar naam gewijzigd in Crowe Horwath International.

De samenvoeging van de namen Horwath International en Crowe Horwath LLP (grootste partner van het netwerk in de Verenigde Staten),

ligt in lijn met de nieuwe strategie van Horwath om toe te werken naar één sterk wereldwijd merk en netwerk. Het Crowe Horwath-netwerk omvat meer dan 140 onafhankelijke accountants- en adviesfirma's, 560 kantoren en 26.250 professionals in meer dan 100 landen. Horwath de Zeeuw & de Keizer is de Nederlandse partner in het netwerk met kantoren in Amsterdam, Rotterdam en Nijmegen. An

FIOD-ECD spoorde BTW-fraude op van € 3,5 miljoen

De Belastingdienst heeft een meevallertje en krijgt zo maar € 3,5 miljoen in de schoot geworpen. Nou ja, zo maar, er gingen wel 19 onderzoeken aan vooraf. De 8 aangehouden verdachten hielden zich bezig met het verhandelen van jonge, dure, gebruikte personenauto's. Deze personenauto's werden met contant geld gekocht in Duitsland.

De actie bewijst maar weer eens dat het Staatssecretaris De Jager van Financiën ernst is met de aanpak van internationale BTW-fraude. Hij benadrukte dat om BTW-fraude effectief te bestrijden, samenwerking tussen lidstaten onontbeerlijk is.

Constructie

Er werd gebruik gemaakt van de volgende constructie: een handelaar verworft BTW-vrij (0% BTW) personenauto's uit Duitsland. Vervolgens levert de handelaar de personenauto's in Nederland door, waarbij hij BTW berekent

aan de afnemer. De handelaar draagt deze BTW opzettelijk niet af aan de Belastingdienst en bij onderzoek blijkt de handelaar onvindbaar te zijn (een 'ploffert'). De afnemer van de auto's brengt de BTW die vermeld staat op de factuur van de ploffer in aftrek en levert deze auto's door aan een volgende handelaar. Zodra de afnemer van de ploffer de BTW wel in aftrek brengt op zijn aangifte omzetbelasting, treedt het verlies voor de schatkist op. **An**

Amerikaanse banken blij met versoepelde fair value-standaard FASB

De Financial Accounting Standards Board heeft op 2 april jl. het besluit genomen om standaard FAS 157 – Fair Value Measurement – aan te passen. Amerikaanse banken krijgen hierdoor de mogelijkheid om hun sterk in waarde gedaalde assets met tientallen miljarden op te waarderen. De aangepaste regels hebben een terugwerkende kracht tot en met 1 januari jl.

De versoepeling van FAS 157 impliceert dat banken via eigen modellen tot prijsbepalingen mogen komen, in het geval markten ontregeld zijn of in extreem zwaar weer verkeren. Zo mogen de banken obligaties waarderen op basis van eigen verwachtingen over de mate waarin wordt afbetaald. Partner Dick Korf (KPMG) ondersteunt de beslissing van de FASB. In het FD van 3 april jl. zegt Korf: 'Het is goed dat er wordt nagedacht over de problemen die bij verslaggeving optreden in het geval van ontregelde markten, en de FASB geeft hier invulling aan. Je moet namelijk zien te voorkomen dat er oneigenlijke prijsvorming wordt opgenomen in de boeken.' Tegelijk merkt hij op dat de situatie nog niet ideaal is. 'Een belangrijk nadeel van de gekozen richting is dat banken nu mogelijk ten onrechte valide en betrouwbare prijzen kunnen negeren voor de waardering. Als een markt eenmaal als ontregeld is gedefinieerd, kan veel

eerder dan nu met modellen worden gewerkt, terwijl er nog wel degelijke serieuze handel is. Hier schuilt een gevaar in.' De FASB heeft inmiddels, in reactie op haar besluit van 2 april, op 9 april jl. 3 nieuwe 'conceptrichtlijnen' uitgevaardigd, die extra guidance moeten bieden ten aanzien van het omgaan met Fair Value Measurement. Dit betreffen FSP FAS 157-4, *Determining Fair Value When the Volume and Level of Activity for the Asset or Liability Have Significantly Decreased and Identifying Transactions That Are Not Orderly*, FSP FAS 107-1 en APB 28-1, *Interim Disclosures about Fair Value of Financial Instruments* en FSP FAS 115-2 and FAS 124-2, *Recognition and Presentation of Other-Than-Temporary Impairments*.

Politieke druk

Accountant Leo van der Tas (Ernst en Young) verwacht ten aanzien van deze overzeese ontwikkelingen niet dat Europese banken snel van een dergelijke

verlichting gebruik kunnen maken. 'De makers van de in Europa gehanteerde IFRS-regels lijken niet te willen volgen, al gaan ze de markt er wel over consulteren.' Tegelijk voorziet Van der Tas dat er ook op de regelmakers van IFRS politieke druk komt om de regels te verlichten, dit naar analogie van het Amerikaanse Congres dat medio maart zware druk op de FASB uitoefende om de versoepeling in de fair value-regelgeving te bewerkstelligen.

Concurrentiepositie

Op een informeel beraad in Praag uitten verscheidene ministers van Financiën op 3 april jl. hun bezorgdheid over de versoepeling ten aanzien van fair value measurement in de Verenigde Staten en de mogelijke impact op de concurrentiepositie van Europese bedrijven. 'We willen dat de IASB snel reageert en er voor zorgt dat Europese bedrijven geen nadeel ondervinden ten opzichte van de Amerikaanse concurrenten,' aldus eurocommissaris voor Interne Markt, Charlie McCreevy. Voorzitter Jean-Claude Trichet van de Europese Centrale Bank beklemtoonde dat de IASB moet waken over een 'level playing field' op wereldschaal. **An**

Periodieke gift doorschuiven naar erfgenamen pakt fiscaal slecht uit

De Rechtbank Haarlem heeft in februari jl. een relevante uitspraak gedaan over het gevolg voor de giftenaftrek in de inkomstenbelasting, wanneer erfgenamen een nalatenschap aanvaarden waarin een verplichting zit tot het doen van verdere periodieke schenkingen.

Als de erfgenamen uitvoering geven aan de verplichting tot periodieke schenking, ontbreekt het element vrijgevigheid. Dan is geen sprake meer van een aftrekbare gift in de zin van de inkomstenbelasting. Als de erflater deze verplichting niet zou hebben opgenomen, maar haar erfgenamen had vrijgelaten om nieuwe periodieke

giften te doen aan de door haar gekozen algemeen nut beogende instelling en de periodieke giften ook overigens aan de fiscale voorwaarden hadden

voldaan, dan zouden de erfgenamen de giften wél binnen de daarvoor geldende normen en beperkingen in aftrek hebben kunnen brengen. **An**

32% meer bedrijven failliet in eerste kwartaal 2009

Ten opzichte van het laatste kwartaal van vorig jaar is het aantal bedrijven dat failliet is verklaard met ruim 32% gestegen, te weten van 1.721 naar 2.278. Dat blijkt uit cijfers van Curatoren.nl.

Dun & Bradstreet berekende begin van deze maand al dat het eerste

kwartaal van 2009 een toename laat zien van 85 procent in het aantal faillissementen ten opzichte van het eerste kwartaal van 2008.

Arbeids- en kapitaalintensieve bedrijven

Curatoren.nl geeft aan dat met name bij de arbeidsintensieve bedrijven veel faillissementen vallen. Zo gaan de financiële instellingen aan kop met 286 faillissementen. Maar ook in de bouw (278) en zakelijke adviesbureaus vallen harde klappen (169). Bij de horecabedrijven is zelfs sprake van bijna een verdubbeling (van 83 in het 4e kwartaal 2008 naar 153 in het eerste kwartaal dit jaar). Opvallend is dat de sterkste stijgingen juist zichtbaar worden bij de kapitaalintensieve bedrijven. In de metaal- en chemische industrie zijn de aantallen verdrievoudigd. Ook in de transportmiddelenindustrie is sprake van ruim twee keer zoveel faillissementen. Verder zijn het de groothandels die in de problemen komen. **An**

Seminar: MKB-ondernemer in zwaar weer

Ook MKB-ondernemers ontkomen niet aan de economische dip. Dit betekent dat accountants extra alert moeten zijn op ontwikkelingen bij hun cliënten. Daar houdt het niet op. Wanneer de onderneming van de cliënt daadwerkelijk in zwaar weer terechtkomt, wordt er een ander beroep gedaan op de accountant.

Daar horen vragen bij die de meeste accountants in de afgelopen jaren niet in hun praktijk hebben moeten beantwoorden. Hoe bereid je een doorstart voor? Hoe kom je tot over-

eenstemming met schuldeisers? Mag de accountant nog een goedkeurende verklaring afgeven? Contacten met de fiscus? Bestuurdersaansprakelijkheid, enz. De SRA organiseert hierover op 13 mei a.s. een seminar in het Van der Valk Hotel in Vianen. Sprekers zijn o.a. Karin Lutikhuis RA (Universiteit van Tilburg), prof. dr. mr. Peter van der Zanden RA (hoogleraar financial accounting), mr. Alexander Labohm, vicepresident gerechtshof Den Haag en Bert Lippens RA RV van Jonker Advies Corporate Finance. **An**

Visser partners	
<p>Accountant Medewerker RA/AA - Opheusden/Veenendaal/Gorinchem</p> <ul style="list-style-type: none"> + Accountantskantoor met 4 vestigingen en ruim 100 medewerkers. Gedreven team van specialisten met een passie voor gezond ondernemerschap. Motto; eerst luisteren, dan adviseren! + Geboden; goede werksfeer, gevarieerde klantenkring - zelfs tot over de grenzen!, uitstekende scholingsmogelijkheden, ruimte om ambitie waar te maken. + Ivm meerdere vacatures (ref: 04a69/04b11/10a63/12a75) gevraagd; afgeronde RA/AA studie, minimaal 5 jaar relevante werkervaring, leidinggevende capaciteiten, collegialiteit en humor. <p>Kijk voor deze en andere vacatures op onze website: www.visser-partners.nl</p>	<p>Ruimtesonde 14 3824 MZ Amersfoort</p> <p>T 033 453 53 50 F 033 453 53 51 E info@visser-partners.nl I www.visser-partners.nl</p>
werving & selectie + fusie & overname + training & coaching	

Deloitte installeert landelijk dekkend auditteam met regionale zorgspecialisten

Om de dienstverlening beter af te stemmen op de veranderende vraag in de zorgsector, komt Deloitte met een landelijk dekkend auditteam met regionale zorgspecialisten.

De volgende personen richten zich in verschillende regio's specifiek op de zorgsector: In Noord- en Oost-Nederland: Frank van der Lee RA;

in West-Nederland: Marco Walhout RA; in Zuid-Nederland: Paul Retra AA en Wil-Jan van de Rijdt RA. Retra zal zich tevens landelijk richten op de dienstverlening aan Academische

Centra. Bovendien coördineert hij de sectorbrede jaarlijkse benchmark van de jaarrekeningen in GGZ, V&V, algemene STZ en academische ziekenhuizen. **An**

Belastingdienst zet scanauto's in

Staatssecretaris De Jager van Financiën zet scanauto's in om de Belastingdienst scherper en efficiënter te laten controleren op de BZM (belasting zware motortuigen). Een steekproef wijst uit dat ruim 10 procent van de vrachtwagenchauffeurs deze belasting niet heeft voldaan.

Vrachtwagens van 12 ton of meer worden belast voor het gebruikmaken van de snelweg. Op 1 oktober 2008 is het hiervoor gebruikte eurovignet van papier naar elektronisch overgezet en is de controle versimpeld. Voordat alle personenauto's vol leedvermaak langs de scanauto rijden: de scanauto's van de Belastingdienst controleren ook het andere langsrijdende verkeer, denk daarbij aan openstaande motorrijtuigenbelasting en aan privé-gebruik van de zakelijke auto bij mensen die een verklaring hebben getekend dat ze deze auto niet meer dan 500 kilometer per jaar privé gebruiken. **An**

Geen accountantsverklaring nodig bij aanvragen deeltijd-WW

Bedrijven die een aanvraag doen voor deeltijd-WW, hoeven geen accountantsverklaring in te dienen. Dit meldt het UWV. De nieuwe regeling deeltijd-WW is de opvolger van de bijzondere regeling werktijdverkorting (Wtv). Werkgevers die gebruik

wensten te maken van de Wtv, die op 21 maart jl. afliep, moesten bij de aanvraag ook een accountantsverklaring indienen bij het ministerie van SZW. 'Bij het aanvragen van de deeltijd-WW is dat niet meer nodig,' aldus een woordvoerder van het UWV. **An**

Behoud van vakmensen en kenniswerkers met extraatje WBSO

In het op 3 april jl. naar de Tweede kamer gestuurde fiscale stimuleringspakket is plaats ingeruimd voor het stimuleren van innovatie. Het kabinet stelt namelijk een tijdelijke intensivering van de WBSO voor.

De WBSO is de verzamelnaam voor de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk in de WVA en de aftrek speur- en ontwikkelingswerk in de Wet IB 2001. Zowel in 2009 als in 2010 komt er € 150 miljoen extra bij. Met dit extra geld wordt het fiscale voordeel via de WBSO verhoogd: bedrijven hoeven minder loonheffing

af te dragen. Deze intensivering levert een direct (extra) liquiditeitsvoordeel op voor zowel kleine en middelgrote als grote ondernemingen en draagt bij aan het behouden van vakmensen en kenniswerkers. De verhoging van het fiscale voordeel zal met terugwerkende kracht gelden voor alle WBSO-aanvragen over 2009 die betrekking hebben op speur- en ontwikkelingswerkzaamheden van werknemers. De S&O-verklaringen over 2008 blijven ongewijzigd. Zodra een en ander officieel is goedgekeurd, start SenterNovem met de uitvoering er van. **An**

Hans Hoogervorst: 'Stop met politieke druk op accounting standard setters'

Op 2 april jl. is in *The Financial Times* een brief gepubliceerd van AFM-voorzitter Hans Hoogervorst. Hierin maakt Hoogervorst zich hard voor de onafhankelijkheid van accounting standard setters. 'De politiek moet zich niet met hun zaken bemoeien,' zo valt zijn boodschap samen te vatten.

Hoogervorst noemt de pogingen van politici om fair value te veranderen een 'gevaarlijke ontwikkeling'. Hij zegt dat de kritiek dat mark-to-market accounting is gebaseerd op onbetrouwbare prijsinformatie – gezien de huidige instabiliteit van de markten – niet licht moet worden afgedaan. De AFM-voorzitter wil niet dat standard setters nog verder onder druk worden gezet; volgens hem zou dit de zaak alleen maar verergeren. 'Als er één les is die we uit de crisis moeten trekken, dan is het wel dat toezichthouders en standard setters juist onafhankelijker zouden moeten optreden. Wanneer het vaststellen van accounting standards gezien gaat worden als een politiek proces, zal dit het vertrouwen in de markten alleen maar verder ondermijnen.' **An**

Bent ú in control, terwijl alles in beweging is...? Manage met Alure!

- CRM
- Uren & Declaratie
- Document Management
- Planning & Control
- Workflow
- Financieel
- ClientPortal
- Online Diensten
- SRA~Alure Template

- Specifiek ontwikkeld voor accountancy, fiscale dienstverlening en administratiekantoren
- Dé standaard oplossing in 'Best of Breed', 50% marktaandeel boven 20 werkplekken
- Connectoren met vrijwel alle (vaktechnische) applicaties in de branche
- Hoogwaardige expertise door consultants die uw taal spreken
- Schaalbaar voor elke organisatie en bedrijfsgrootte van 5 tot 1000+ werkplekken!
- Samenwerking met SRA garandeert maximale ondersteuning van wet- en regelgeving
- Ontwikkeld en geleverd vanuit de bron, Innolan BV

Alure

T: (074) 265 1111 E: info@innolan.nl I: www.innolan.nl

I N N O L A N

Ruud Pondman

Jos van Driel

Foto's: Eric Fecken

Culturomslag bij een agrarisch accountantskantoor

Eén jaar Flynth, na 84 jaar LTB

Frans Heitling

De vroegere VLB-kantoren kiezen allemaal een eigen weg. Precies een jaar geleden werd LTB Flynth. Dat moest meer zijn dan alleen een naamsverandering. Het moest ook een culturomslag worden. Waarbij een misschien wat traditionele, introverte en dienstbare houding moest worden aangevuld met nieuw elan gericht op het 'ondernemen naast de klant'.

Ruud Pondman en Jos van Driel zijn twee van de drie directeuren van Flynth. 18 april 2008 veranderde de naam van LTB in Flynth. Die naam is in samenspraak met een gespecialiseerd bureau tot stand gekomen. De opdracht: verzin een naam, logo en huisstijl die passen bij begrippen als: professionele organisatie, klankbord, MKB, ondernemend, proactief, werkplezier, enz. De nieuwe naam mocht geen afkorting zijn of refereren aan een persoon. Zo werd bijvoorbeeld Ziggo de nieuwe naam van kabelmaatschappij Casema en kozen talloze regionale zorg-

instellingen namen waardoor ze niet meer herleidbaar zijn tot een product, een dienst of een regio. Flynth straalt iets nieuws uit en mensen herkennen daarin datgene waar Flynth voor staat. Uiteindelijk betekent het nieuwe logo's, briefpapier, naambordjes en overal laten weten wie je bent en wat je doet. Het goede behouden, dus iets vertrouws en iets nieuws.

Ruud Pondman is sinds 1999 verbonden aan LTB en was lange tijd als hoofd accountancy verantwoordelijk voor de vaktechnische ondersteuning.

Vervolgens werd hij regiomanager van de vestiging in Alphen aan den Rijn en Boskoop en per 1 maart jongstleden trad hij toe tot de directie van Flynth. Jos van Driel is fiscalist en sinds 1 januari 2006 partner bij de organisatie. Hij was eerder verbonden aan Prócount, het kantoor dat in 2006 fuseerde met het voormalige LTB. Flynth heeft in totaal 10 managing partners en 50 overige partners. De oorsprong van LTB ligt in de katholieke agrarische standsorganisatie van West-Nederland. In 1924 begon LTB met één kantoor, één man en één klant. Inmiddels zijn het 23 vestigingen, 900 man en 15.000 ondernemers als klant.

Culturomslag

Nog steeds is de agrarische sector een grote klantengroep, daarbij wordt het

MKB een steeds belangrijker segment. Op de vraag 'Wat was er mis met LTB?' antwoordt Pondman: 'Bijna niets.' Toch vond men het niet meer passen. LTB wil zich ontwikkelen van een gedege accountantskantoor naar een full service en op de toekomst gerichte adviesorganisatie. Daarvoor was een cultuuromslag noodzakelijk en daar hoort een naamsverandering bij. Ondernemerschap moest deel uitmaken van de focus van de organisatie. Op zich is dat nauwelijks nieuws voor een accountantskantoor. LTB trok er echter nadrukkelijke consequenties uit. Deskundigheid en betrokkenheid waren binnen de organisatie volgens Pondman en Van Driel al aanwezig. Waar het aan miste, was ondernemerschap. Waar liggen advieskansen? Wat zijn misschien de nog ongeformuleerde wensen bij de klant? Dat vraagt om een andere, actievere houding.

Voorsorteren op problemen

Van Driel noemt het 'voorsorteren op problemen.' Het is volgens hem niet zo dat nu het economisch tegenzit, de vraag naar advies vermindert. De adviesvraag is op dit moment juist groter. Daarbij gaat het met name om financieringsvraagstukken. Banken zijn volgens hem wel terughoudend, maar niet onwelwillend. Het overkomt veel ondernemers dat zij, dankzij de strengere credit rankings van de banken, opeens geconfronteerd worden met opslagen van 2% of 3% op hun te betalen rentetarieven. Dat zijn, bijvoorbeeld bij glastuinbouwbedrijven waarin veel externe financiering aanwezig is, forse kostenverhogingen. Pondman stelt dat een accountant dan een belangrijke rol kan spelen in het doorrekenen van verschillende scenario's en zo in overleg met de bank de rating van de cliënt kan verbeteren. 'Dat heeft een directe invloed op de renteopslag. De financiering van een onderneming vindt dan plaats op basis van actuele en betrouwbare cijfers. Klanten zien dat als toegevoegde waarde.' Daarmee komt het gesprek haast automatisch op de klanten van Flynth. Ca. 50% is actief in de agrarische sector, de rest in het overige MKB. Dat drukt een stempel op het kantoor.

Binnen Flynth is agro van oudsher een belangrijk segment. En binnen agro zijn bloembollen, glastuinbouw en veehouderij weer specialismen, zeker ook als het gaat om subsidieadvies. Met name glastuinbouwbedrijven zijn tegenwoordig ondernemingen met omzetten van tussen de € 10 en € 100 miljoen per jaar. Het management van dergelijke ondernemingen loopt tegen dezelfde problemen aan waarmee productiebedrijven te maken hebben. De agrarische ondernemer is al lang niet meer alleen de man met de groene vingers, maar veel meer een bestuurder van een flinke, vaak ingewikkelde onderneming. Pondman ziet de agrarische sector daarom nog steeds als innovatief, kansrijk en belangrijk voor de Nederlandse economie. 'Het aantal ondernemingen neemt weliswaar af, maar de complexiteit neemt toe,' constateert hij. Hij illustreert dit met het voorbeeld van zijn eigen Alphense kantoor, waarin een aparte unit zich exclusief bezig houdt met veehouders. Daarin werken o.a. accountants, fiscalisten, subsidieadviseurs en juristen nauw samen. En hoewel het aantal ondernemingen in de agrarische sector afneemt, groeit bij Flynth juist deze portefeuille. Wat daar onder meer aan bijdraagt, is het gegeven dat het aantal bedrijfsoverdrachten in dit segment juist weer toeneemt.

Afschaffen jaarrekening kleine rechtspersonen

'Reëel mogelijk,' vindt Pondman. Ze zien het echter nog niet zo een, twee, drie gebeuren en zij zullen – in tegenstelling tot bijvoorbeeld de GIBO-groep – geen stelling nemen in deze discussie. De jaarrekeningplicht zou prima kunnen vervallen, maar zij verwachten dat met name de banken wel op een andere manier op de hoogte willen worden gehouden. Daardoor komt de accountant toch weer in beeld om de cijfers van een onderneming op de een of andere manier te valideren. 'Op langere termijn kan XBRL een en ander overnemen, helemaal wanneer de banken de administratie van een onderneming kunnen koppelen aan hun eigen systemen.' Pondman ziet dat niet als een bedreiging. 'Wij zien hier

kansen in termen van efficiency op registratief gebied. Het biedt ons de kans om op een andere manier met de klant om te gaan. Van registreren – verleden – naar controlling op afstand.'

Van Driel: 'Van jaarrekening naar managementinformatie gedurende het jaar, tussentijds en uitgebreider. Wanneer we dan uiteindelijk de jaarrekening bespreken blijft die vaak gesloten, omdat we de echte issues al veel eerder hebben besproken.'

Competentiemanagement

Voor die verandering van accountantsorganisatie naar adviesorganisatie was volgens beiden een cultuuromslag noodzakelijk. Dat is meer dan alleen het kiezen van een andere naam en huisstijl. Er moest veel meer op competenties die passen bij adviseurs worden gestuurd en geworven. Dat betekent niet dat formele kwalificaties als AA, RA, fiscalist of jurist worden losgelaten. 'Nee, zeker niet. Dat is de basis. Goed opgeleid personeel, en daarbij de slag naar een ondernemende houding,' zegt Van Driel. Pondman: 'Ontwikkeling van mensen staat daarin centraal, zowel persoonlijk als in het team. Is iemand commerciëler dan een ander? Meer bezig met vaktechniek dan een ander? Meer managerial dan een ander? Wij hebben de gedachte losgelaten dat we allemaal schapen met vijf poten moeten hebben. We richten ons op de individuele kwaliteiten van mensen en hoe die ten dienste kunnen staan van Flynth. Als mensen zich ontwikkelen, dan ontwikkelt Flynth mee. Dat willen we inbedden in de organisatie door meer focus op individuele eigenschappen.' Hierbij wordt de methode van Belbin gehanteerd. Daarbij gaat het volgens Pondman om de 'gedragsankers' van mensen. Hoe gedragen mensen zich in groepssituaties, bij cliënten, onder stress, enz. Wat zijn hun rollen? Het geeft ook aan waarom iets wel of niet van de grond komt. Wanneer je te veel mensen met dezelfde karakters bij elkaar zet, kun je al vaak voorspellen wat eruit komt. Flynth stuurt op diversiteit. Dat zijn niet zozeer de specifieke criteria als man/vrouw, allochtoon/autochtoon, maar wel dienstverlenend sterk, organisatorisch sterk, communicatief sterk

en commercieel sterk. En al die eigenschappen hoeven niet in één persoon verenigd te zijn, maar wel in een team. Pondman is trots op de resultaten: in 2008 is Flynth er in geslaagd 200 nieuwe mensen aan te rekken en kent de organisatie de laagste exit rate van de grote kantoren. 'Het is niet zo dat we een fabriek hebben waarin al het routinewerk is

ondergebracht en mensen die alleen maar naar buiten gaan.' Wat dat betreft lijkt Flynth redelijk organisch georganiseerd. 'De medewerkers moeten relatief dicht op de klant kunnen zitten en alert zijn op mogelijke adviesvragen. En dat advies moeten we dan weer snel bij de klant kunnen brengen.' Er wordt dan ook geen expliciet verschil gemaakt tussen frontoffice- en backoffice-werkzaamheden en ook geen onderscheid tussen grote en kleine klanten, wel uiteraard op klanten die meer of minder rendement opleveren.

WTA-vergunning

Flynth heeft een WTA-vergunning. Echter nog niet voor OOB's. 'Op termijn willen we dat wel. Zoveel extra stappen zijn dat niet voor zo'n vergunning,' vindt Pondman. De WTA brengt wel hogere compliancekosten met zich mee. In die zin vindt hij, is er sprake van meer formalisering. Beiden zien het als 'inleerkosten' die niet altijd kunnen worden doorberekend. Controlewerkzaamheden zijn bij Flynth ondergebracht in

een aparte BV. Die overigens groeit, enerzijds dankzij bestaande klanten die controleplichtig worden en anderzijds dankzij – zo stelt Pondman – nieuwe klanten die de tarieven van Flynth concurrerender vinden dan die van Big 4-kantoren of kantoren zoals BDO of Grant Thornton. 'Bovendien krijgen ze bij ons persoonlijke aandacht en dat waardeert de klant.' An

50% VAN 1/1 PAGINA 100% BEREIK

Ook met een advertentie van een halve pagina komt u voor 100% in beeld bij zowel AA's, RA's als accountancystudenten. Bel voor reservering van uw advertentie met Gerdien Ruitenbeek 0570-64 74 52. Of mail: adverterenfiscaal@kluwer.nl

Accountancynieuws

SNEL EN COMPLEET GEÏNFORMEERD

2-WEKELIJKS VAKBLAD

ONLINE

EVENTS

Joost Groeneveld

(Ver)tillen met de SS Rotterdam

Mij schieten letterlijk woorden tekort. Woningcorporatie Woonbron heeft 'openlijk excuses aangeboden voor de fouten die zijn gemaakt bij de aankoop en renovatie van het voormalige cruiseschip ... Veel betrokkenen hebben last van dit project, en dat spijt mij oprecht', zo heeft directeur Martin Kromwijk laten weten. Maar waarom eigenlijk? Nog op 25 maart heeft hij gezegd dat Woningcorporatie Woonbron denkt dat de investering van € 200 miljoen nog steeds is terug te verdienen. En dat niet alleen...

Ik heb in 2008 geschreven dat het vermogen dat in het renovatieproject is geïnvesteerd, nauwelijks economische waarde heeft. Ik heb toen berekend dat die last een schade betreft van bijna € 200 mln.

Stel dat € 200 mln. aan uitgaven is geactiveerd. Bij een gebruiksduur van 30 jaar zou je zo'n € 6 mln. per jaar moeten afschrijven/terugverdienen. Dan heb je nog € 20 mln. restwaarde ook. Het vervelende is dat je dan toch elk jaar een kostenpost hebt van € 6 mln., terwijl de contante waarde daarvan – inclusief de restwaarde van € 20 mln – bij een kostenvoet eigen vermogen unlevered van 15% op jaarbasis (zeker niet te hoog voor zo'n risicovol project) niet hoger is dan € 40 mln. Dat is nogal een gat met de geïnvesteerde € 200 mln. Maar we vergeten de rente over het geïnvesteerd vermogen. Dat is contant gemaakt dus € 160 mln. In het 1e jaar € 30 mln., jaarlijks afnemend met € 0,9 mln. Nu is het leuke dat die rente – mits gefinancierd met eigen vermogen – niet wordt betaald en dus bij de winst wordt geteld. Dat is terugverdienen?

Je zou ook bijvoorbeeld € 150 mln. kunnen financieren à 7%. Dat heeft op de totale vermogenskosten – volgens Modigliani & Miller – geen invloed. Maar het levert een belastingvoordeel op. Bij 25% vennootschapsbelasting en onder de voorwaarde dat er voldoende fiscale winst wordt gemaakt, levert dit een taxshield op met een waarde van € 13,5 mln. Daar staat dan tegenover dat de winst verlaagd wordt met de betaalde rente. In het eerste jaar is dat € 10,5 mln. minder winst. Bovendien is er in principe een jaarlijks gelijkblijvende aflossing van € 5 mln. De liquiditeit wordt in dat geval dus belast met ruim € 15 mln.

Wanneer je de winst wil maximaliseren, moet je met 100% eigen vermogen werken. Wanneer je de waarde wil maximaliseren kun je door vreemd vermogen een taxshield verdienen, maar dan zit je vast aan te betalen rente en aflossingen. Ik denk dat in dit geval wordt gestreefd naar winstmaximalisatie. Die winst zal niet gelijk zijn aan het geëiste rendement. Maar dit project is niet beursgenoteerd. Dus de koersdaling van het geïnvesteerde eigen vermogen – die het gevolg zou zijn van het feit dat de rendementseis niet wordt gehaald – wordt niet zichtbaar. Geen haan zal daar naar kraaien.

Mij kwam namelijk een prachtig hardcover boekwerk onder ogen – ongeveer 40 bij 30 cm – met schitterende foto's van het schip. Een juweeltje, dat boek. Een (soort) brochure. Met daarin de volgende financiële gegevens. Jaarlijkse Opbrengst Hotel/Catering vast circa € 5 mln. en variabel *circa* € 2 mln. = *ruim* € 7 mln. (cursivering JG). Opbrengst Exploitatie overig ruim € 5 mln./jaar. Vanaf 2013 opbrengst Casino ruim € 5 mln./jaar. Totale opbrengst ex Casino ruim € 12 mln./jaar. Kosten ruim € 2 mln./jaar. De netto-inkomsten zijn gekapitaliseerd tegen 8,25% (nog niet geleerd van de crisis dat risico moet worden vergoed). Een hypothecaire lening van 50%.

De aanvankelijke omzet (NB: niet winst of vrije geldstroom) genereert volgens Woonbron een waarde van € 170 mln. Gefinancierd met € 85 mln. eigen vermogen en € 85 mln. vreemd vermogen. Die ontbrekende € 30 mln. zijn dus al weg. En de uitgaven worden niet contant gemaakt. En afschrijvingen zijn er niet? 8,25% is veel te weinig. Als risico's worden genoemd: inkomsten uit Casino; tegenvallende bezoekersaantallen; exploitatie is nog niet gestart. Oh ja, Woonbron treft een 'flinke voorziening'. Woonbron wil 20% houden. U kunt porties van 10% kopen à € 8,5 mln. 'Met een verwacht rendement van ruim 10%'. Na het vertellen komt nu het tillen. Toezichthouders, dit zou oplichterij zijn als het er niet zo dik bovenop lag. Ook dat lukt niet. An

Drs. Joost Groeneveld RA RV, directeur Wingman Business Valuators B.V., Breda

Het tijdperk van de Accountantskamer is aangebroken **Barbara Majoor**

Het nieuwe tuchtrecht, zoals geregeld in de Wet tuchtrechtspraak accountants (Wtra) die op 27 juni 2008 is vastgesteld, treedt per 1 mei a.s. voor het onderdeel Accountantskamer in werking. De rechtspraak vindt plaats in de Accountantskamer bij de Rechtbank Zwolle-Lelystad. Op 24 april a.s. vindt de officiële opening van de Accountantskamer plaats met de beëdiging van de accountantsleden. Deze openingszitting heeft een feestelijk karakter en zal worden bijgewoond door een groot aantal belangstellenden. Hiermee wordt een tijdperk van bijna 50 jaar tuchtrechtspraak met 'Raden van Tucht' afgesloten.

Wat betekent het nieuwe tuchtrecht? Deze vraag bespreek ik in dit artikel vanuit de invalshoek van het maatschappelijk verkeer. Immers, het tuchtrecht is primair bedoeld om gebruikers van accountantsdiensten de gelegenheid te geven het professioneel gedrag van accountants te toetsen.

Wijziging van procesgang

Het nieuwe tuchtrecht geeft een gebruiker van accountantsdiensten diverse mogelijkheden om zijn beklag te doen over accountants. Hierin wordt het belang van de gebruiker voorop gesteld. Een klager heeft in beginsel de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de Accountantskamer of een (nog te benoemen) klachtencommissie van de beroepsorganisatie(s) dan wel direct bij een specifiek hiervoor benoemde functionaris of commissie van de betrokken accountantspraktijk (zie schema). Een klacht kan betrekking hebben op alle werkzaamheden en handelen of nalaten van handelen van de accountant. Deze structuur roept de vraag op of deze procesgang (waarbij een keuze bestaat tussen de verschillende instanties) niet aanmerkelijk gecompliceerder is geworden ten opzichte van de huidige procedure, die slechts één route kent via de Raden van Tucht en hoger beroep via het College van Beroep voor het bedrijfsleven? Is het publiek belang er bij gediend als klachten waarbij het maatschappelijk belang niet in het geding is worden voorgelegd aan de Accountantskamer? Deze kanttekeningen zijn ten tijde van

de behandeling van het wetsvoorstel diverse malen in de Tweede Kamer besproken.

Tuchtrecht minder eenvoudig

De nieuwe structuur overziend, kan niet aan de indruk worden ontkomen dat het tuchtrecht aan eenvoud heeft ingeboet. De klager moet in eerste aanleg een keuze maken bij welke instantie een klacht wordt ingediend. Hierbij is het van belang te onderkennen dat de Accountantskamer en de klachtenregeling een eigen functie hebben binnen het tuchtrecht. De Accountantskamer is er primair voor het publieke

'Het nieuwe tuchtrecht geeft een gebruiker van accountantsdiensten diverse mogelijkheden om zijn beklag te doen over accountants.'

belang, de klachtenregeling voor zaken waarbij het individuele belang van de klager op de voorgrond staat. Het publieke belang is evident als het gaat om klachten waarbij de objectiviteit, onafhankelijkheid, integriteit en vakbekwaamheid van de accountant in het geding zijn. Met andere woorden: om handhaving van normen die van wezenlijk belang zijn voor het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer in accountants.

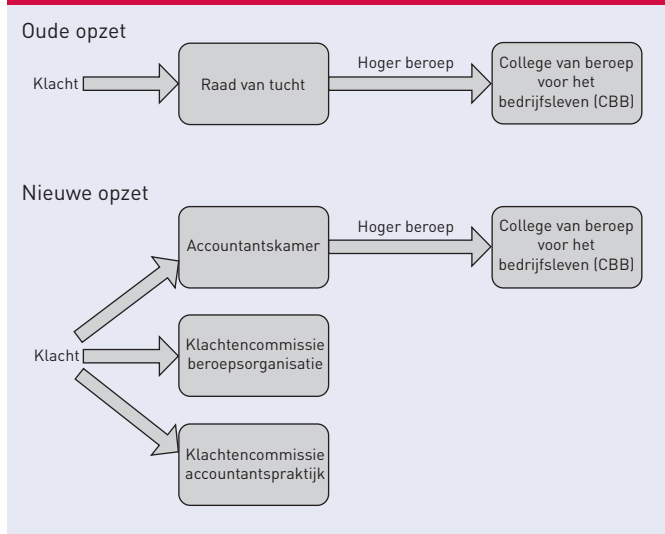
Bij handhaving in het publieke domein behoort eveneens sanctionering. Opgemerkt wordt dat het publieke

belang niet alleen op de controlefunctie van de accountant betrekking heeft, maar zich uitstrekt tot de borging van het kwaliteitsniveau van het brede accountantsberoep. Analyses van tuchtrechtspraak laten ook zien dat het merendeel van de klachten juist geen betrekking heeft op de technische uitvoering van de controlewerkzaamheden, maar zich richt op foutieve oordeelsvorming in diverse situaties, waarbij veelal sprake is van tegengestelde belangen van betrokken partijen.

De klachtenregeling is er met name voor die zaken waarbij het belangrijk is dat recht wordt gedaan aan de individuele klager, maar het publieke belang is niet gediend als elk geschil tussen twee partijen over de uitvoering van de dienstverlening voor de rechtbank wordt gebracht. In dat licht is het ook aanvaardbaar dat op basis van de klachtenregeling alleen een uitspraak wordt gedaan en er geen sancties worden opgelegd.

Klachten wegen

Bij de uiteindelijke besluitvorming in de kamer is het publieke belang van doorslaggevende betekenis geweest en is het recht tot klagen 'maximaal' geborgd door op voorhand geen selectiemechanisme in te brengen. Wel is een aantal voorzieningen in de Wtra opgenomen, die kunnen voorkomen dat de Accountantskamer relatief onbeduidende klachten, waarbij het publieke belang niet in het geding is, moet behandelen. Deze klachten kan de voorzitter van de Accountantskamer doorsturen naar de klachtencommissie van de beroepsorganisatie (art. 38a Wtra). Aan de andere kant is ook geregeld dat klachten die in eerste instantie bij de klachtencommissie zijn neergelegd – maar wel afbreuk doen aan de reputatie van het beroep – door de voorzitter van de beroepsorganisatie alsnog kunnen worden doorgestuurd

Indiening klachten in oude en nieuwe opzet

naar de Accountantskamer (art. 41 Wtra). Dit artikel geeft de voorzitter(s) van de beroepsorganisatie(s) de bevoegdheid om klachten door te sturen indien een ernstig vermoeden is gerezen dat er sprake is van beroepsmatig handelen of nalaten van de accountant dat strijdig is met de wet of het belang van de goede uitoefening van het accountantsberoep.

Een zorgvuldig en adequaat gebruik van dit mechanisme waarbij klachten kunnen worden doorgestuurd, is van evident belang voor een goede borging van zowel het publieke belang als het belang van de beroepsgroep. De toekomst zal moeten uitwijzen of een gebruiker de weg weet te vinden naar de juiste instantie.

Reikwijdte tuchtrecht uitgebreid?

De Wet geeft verschillende partijen, naast het maatschappelijk verkeer, de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Een nieuwe partij is de Autoriteit Financiële Markten (AFM), die bevoegd is om op basis van haar toezichthoudende taak vanuit het openbaar belang een klacht tegen een externe accountant in te dienen. Of de AFM van deze bevoegdheid in ruime mate gebruik gaat maken, is de vraag. Enerzijds beschikt de AFM over een eigen instrumentarium om corrigerend op te treden. Anderzijds heeft de AFM ook een publieke verantwoordelijkheid die met name aan de orde is als er zwaarwegende openbare belangen in het geding zijn.

Dan mag worden verwacht dat zij via het tuchtrecht optreedt.

Alle accountants die zijn ingeschreven bij het NIVRA en de NOvAA vallen onder het nieuwe tuchtrecht. Daarmee is de reikwijdte onveranderd.

Toch verwacht de voorzitter van de Accountantskamer een toename

in het aantal procedures. Deze toename is gebaseerd op de verbreding van het toetsingskader. 'Nu ligt die nadruk vooral op de openbare accountants. In de toekomst onder invloed van de VGC zouden wel eens meer accountants in business, overheidsaccountants, interne accountants en bijvoorbeeld accountants bij de Belastingdienst voor de Accountantskamer kunnen verschijnen. Deze functionarissen vallen nu allemaal expliciet onder de VGC. 'Daar zullen we mogelijk een groei van nieuwe zaken zien'.

Behalve dit aspect kan hier ook een rol gaan spelen dat het toetsingskader de afgelopen jaren aanzienlijk is uitgebreid. Daarnaast heeft een aantal normen, waaronder de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden, 'kracht van wet' gekregen terwijl deze voorheen slechts bindend waren op basis van de zelfregulerende werking. Op grond hiervan zou een toename in het aantal klachten kunnen worden verwacht, gebaseerd op de veronderstelling dat een klager in voldoende mate kennis heeft van deze voorschriften. Op basis van onderzoek is echter gebleken dat in de omschrijving van klachten vooral wordt gerefereerd aan de zogenoemde 'kapstok'-artikelen van de gedragsregels, zoals 'de eer van de stand', 'deugdelijke grondslag' en zelden aan meer gedetailleerde regelgeving. Zoals toegelicht, geeft het normenkader thans wel ruim de gelegenheid om in de klachtomschrijving

op gedetailleerd niveau aan artikelen te refereren die in detail ingaan op de uitvoering van de werkzaamheden. Echter, naast kennis van de regelgeving is het bovendien noodzakelijk dat klagers inzicht hebben in de vaktechnische uitvoering van de opdracht. Hiertoe heeft een 'publieke' klager slechts beperkte middelen tot zijn beschikking. De AFM en de voorzitter(s) van de beroepsorganisatie(s) hebben daarentegen wel middelen om inzicht te verkrijgen in de uitvoering van de opdrachten. En deze instanties beschikken eveneens over kennis van de regelgeving. Vanuit deze hoek is mogelijk een aantal klachten te verwachten waarbij in de omschrijving van de klacht (gedetailleerd) wordt gerefereerd aan normen betreffende de adequate vaktechnische uitvoering van de opdracht.

Verwacht scenario

Ten slotte, of deze ontwikkelingen daadwerkelijk leiden tot een toename van het aantal klachten ligt niet voor de hand. Thans worden er gemiddeld op jaarbasis circa 60-75 klachten ingediend tegen RA's. Als de aard van de klachten niet wijzigt, is het aannemelijk dat een (groot) deel van deze klachten in de toekomst via de klachtenregelingen wordt behandeld. De publieke belangstelling voor de Accountantskamer zal naar verwachting wel aanmerkelijk groter zijn en daarmee wordt de preventieve werking van het tuchtrecht in belangrijke mate versterkt. **An**

Prof.dr. (Barbara) G.C.M. Majoor RA is hoogleraar accountancy aan Nyenrode Business Universiteit.

1 AN, afl. 23, 5 december 2008.

2 Tot en met 2005.

3 Zie dissertatie 'Gezag van Richtlijnen voor de Accountantscontrole', 1997, G.C.M. Majoor.

(Overheids)instanties moeten beter nadenken waarom zij accountantsverklaringen vragen

Onnodige accountantsverklaringen

Leja Gouwens

Soms vragen (overheids)instanties accountantsverklaringen die eigenlijk onnodig zijn. Zo'n verklaring voorziet dan nauwelijks in een informatiebehoefte, terwijl er wel behoefte aan assurance is. Voorbeelden hiervan zijn: de accountantsverklaring bij aanvraag werktijdverkorting, de accountantsverklaring bij loonsomgegevens en accountantsverklaringen ten behoeve van pensioenfondsen. Beter overleg tussen (overheids)instanties en accountants over nut, noodzaak en de inhoud van de informatiebehoefte van de gebruiker verbetert informatievoorziening en voorkomt hoge administratieve lasten.

Op 18 maart jl. vond in 'de Tweede Kamer' een rondetafelgesprek plaats met de vaste commissie voor SZW. Dit gesprek ging over de bijzondere regeling werktijdverkorting (Wtv)¹. NIVRA-voorzitter Jan Helderman benadrukte tijdens dit gesprek onder andere dat deze regeling voor ondernemers heeft geleid tot relatief hoge administratieve lasten. In strijd met een speerpunt van de overheid, namelijk administratieve lastenverlichting. Het doel van de Wtv is om de ondernemer wat lucht te geven in deze recessie. Desondanks heeft het ministerie van SZW bepaald dat bij de aanvraag Wtv een accountantsverklaring moet worden gevoegd. Bij de opvolger van deze regeling, de deeltijd WW, is deze verklaring niet meer nodig.

Accountantsverklaring of verklaring van een accountant?

Het is terecht dat SZW een waarborg wil bij de gegevens in de aanvraag. En de accountant is de aangewezen persoon om die waarborg te geven. Misschien zit het probleem in de term accountantsverklaring. Het maatschappelijk verkeer ziet dit wellicht als 'een verklaring van een accountant'. Taalkundig is het dat ook. De beroepsorganisaties van accountants noemen een accountantsverklaring het product van een uitgevoerde accountantscontrole. Controlewerkzaamheden reiken vaak verder dan de werkelijke informatiebehoefte van de vrager van de accountantsverklaring.

In het geval van de Wtv moest onder andere een controle worden uitgevoerd

op tussentijdse verantwoordingen. Ook moest de accountant controleren dat de interne beheersingsmaatregelen rondom de omzetverantwoording hebben gewerkt. Veel kleine ondernemingen deden een beroep op de Wtv, daar zijn de interne beheersingsmaatregelen vaak (nog) niet goed genoeg ingericht. De accountant kan dan niet met voldoende zekerheid vaststellen dat de interne beheersingsmaatregelen hebben gewerkt. Een accountantsverklaring van oordeelonthouding is dan

'Misschien zit het probleem in de term accountantsverklaring'

meestal het resultaat van deze controle. Het is voorgekomen dat Wtv-aanvragen door zo'n accountantsverklaring zijn geweigerd. Voor de onderneming is dat een dubbele teleurstelling. De accountant moest wel betaald worden, maar een subsidie werd niet verkregen. Per saldo een lastenverzwaring. Het is onduidelijk waarom het ministerie van SZW om een accountantsverklaring vroeg. Een andere rapportage paste mogelijk beter bij de informatiebehoefte van het ministerie en is voor een onderneming wellicht goedkoper. Een dergelijke problematiek komt echter veel vaker voor.

Bedrijfstakpensioenfondsen

Ik zal nog een voorbeeld noemen: een bedrijfstakpensioenfonds (bpf) vraagt

een accountantsverklaring bij een pensioenopgave. De cliënt heeft van het bpf een brief van twee pagina's ontvangen. Daarin staat een flinke opsomming over het belang van een accountantscontrole. Ook staat erin waarom het bpf een accountantsverklaring wil. Vervolgens wordt aangegeven:

'De verklaring voldoet aan de gestelde eisen als de accountant verklaart dat de opgegeven dienstverbandgegevens over 2008 in overeenstemming zijn met de verzamelloonstaat van 2008 en als bij de accountantsverklaring een opgave wordt verstrekt van de mensen die bij het pensioenfonds zijn aangemeld.'

De accountant moet dus onder andere vaststellen dat de dienstverbandgegevens 'in overeenstemming zijn met' de verzamelloonstaat. Is dat een controle op juistheid en volledigheid? Er staat niet in de brief dat de verzamelloonstaat zelf ook moet worden gecontroleerd. Uit navraag bij het betreffende bpf kwam de volgende reactie: 'Nou, we willen graag een kort briefje van de accountant waarin staat dat de opgave goed is'. Dat is iets anders dan wat in de brief van het bpf gevraagd wordt. Ook hier is (terecht) behoefte aan assurance. Het bpf vraagt echter niet de juiste gegevens. Het was beter geweest als het bpf, bijvoorbeeld met NIVRA en NOVAA, vooraf overleg had gepleegd over wat de informatiebehoefte nu precies is en hoe deze optimaal verkregen kan worden.

NV COS

Bij iedere verkregen opdracht moet de accountant nagaan welke beroepsvoorschriften van toepassing zijn. We kijken dan naar de VGC en bijvoorbeeld naar de Nadere voorschriften controle en overige standaarden (NV COS). In het kader van dit artikel gaat het dan om de COS'en 800, 3000 en 4400. In figuur 1 (zie kader) is opgenomen om welke rapportages het dan gaat.

Figuur 1. Rapportages en beroepsvoorschriften

NV COS	Titel	Rapportage
800	De accountantsverklaring in het kader van bijzondere controleopdrachten	Accountantsverklaring
3000	Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie	Assurance-rapport
4400	Opdrachten tot het verrichten van over-eengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie	Rapport van feitelijke bevindingen

De accountant moet bij iedere opdracht goed nagaan onder welke COS een opdracht precies valt. Hij moet daarbij op de stoel van de gebruiker van zijn rapportage gaan zitten. De accountant moet zich afvragen wat de informatiebehoefte van de gebruiker is. Dit vereist niet alleen empathisch vermogen, het vereist eveneens inzicht in de behoefte aan zekerheid. Als dit bekend is, kan overleg plaatsvinden over de gewenste rapportage. En dan weet de accountant ook met welke COS en met welke werkzaamheden hij te maken heeft. In figuur 2 zijn enige voorbeelden opgenomen van opdrachten die bij de betreffende COS'en passen².

Uit deze twee figuren blijkt dat er drie mogelijkheden zijn. Maar wat als de accountant tot de conclusie komt dat de opdracht niet binnen deze drie COS'en past? Dat komt in de praktijk voor. Dan biedt het assurance framework weinig andere mogelijkheden. Er kan natuurlijk een adviesbrief geschreven worden. Een specifieke COS is dan niet van toepassing, maar zo'n brief is alleen gericht op de klant en eigenlijk niet bestemd voor derden.

Naast deze COS'en bestaat er in Nederland ook COS 5500N (Transactiegerelateerde adviesdiensten). Onder deze COS is de rapportage eigenlijk een mengvorm. Het is een ultieme methode om zowel feiten als assurance-achtige werkzaamheden te rapporteren. Het zou mooi zijn als dit breder getrokken kan worden, zodat de accountant ook naast transactiegerelateerde adviesdiensten zo'n soort rapportage kan gebruiken. Misschien is het tijd voor een COS 5501N?

Onnodige verklaringen?

Een gevraagde accountantsverklaring voorziet niet altijd in de informatiebehoefte van de gebruiker. Het maatschappelijk verkeer heeft soms een andere voorstelling van accountantscontrole dan de accountants zelf. De aloude verwachtingskloof steekt hier de kop op. Overbrugging van deze verwachtingskloof is gewenst. Wat is nu een accountantsverklaring en wat is een accountantscontrole? Gebruikers moeten weten dat er meer opties zijn, zoals onder andere aangegeven in figuur 1. Hier ligt een taak voor onze beroepsorganisaties NIVRA en NOvAA. Ik ben blij te zien dat deze beroepsorganisaties in

het rondetafelgesprek ook een advies in dat kader hebben uitgebracht aan de vaste commissie voor SZW. In de notitie van 16 maart jl. aan de vaste commissie van SZW besluiten het NIVRA en de NOvAA met de volgende passage: 'Naar de toekomst toe willen wij u adviseren te waarborgen dat de overheid geen – in dit geval onnodige – accountantsverklaringen vraagt bij soortgelijke regelingen. Deze gaan immers al snel gepaard met relatief hoge (administratieve) lasten ten opzichte van de baten voor ondernemingen. Ook willen wij u aanbevelen dat het ministerie in overleg met de beroepsorganisaties nagaat hoe voorzien kan worden in de informatiebehoefte van het ministerie, tegen zo laag mogelijke administratieve lasten.'

Dat is een goed begin. De beroepsorganisaties mogen dit meteen breder trekken. Niet alleen overheidsinstellingen, maar ook andere instanties, moeten geen onnodige accountantsverklaringen vragen. In het optimale geval overleggen al die instanties vooraf met de beroepsorganisaties hoe het beste in hun specifieke informatiebehoefte kan worden voorzien. En laten we bij dit alles een administratieve lastenverlichting blijven nastreven. **An**

L.J. (Leja) Gouwens RA is werkzaam bij het Bureau Vaktechniek van BDO CampsObers Accountants & Adviseurs en tevens voorzitter van NIVRA Young Professionals. Het artikel is geschreven op persoonlijke titel.

Figuur 2. Opdrachten en beroepsvoorschriften

NV COS	Voorbeelden van opdrachten
800	subsidiedeclaratie; Wtv-staten verzekeringsmaatschappij; staten Wft; enquête loonsom t.b.v. Nederlandse Vereniging van Banken; opgave verzekerd belang; opgave omzet projecten; opstelling ontvangsten en uitgaven; debiteurenoverzicht; opgave ziekteverzuim
3000	opgave administratieve basisgegevens t.b.v. actuariële berekeningen; opgave betreffende oplage; opgave marktaandeel; inschrijving in register; inlening personeel; vrijstelling publicatieplicht; dienstverbandgegevens bedrijfstakpensioenfondsen
4400	regelmatig voorkomende voorbeelden: KP7/FP7; opgave productomzet

1 Zie voor een verslag van het rondetafelgesprek het nieuwsbericht op Accountancynieuws.nl van 19 maart 2009: "NIVRA: regeling Wtv leidde tot hoge administratieve lasten ondernemers".
 2 Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de voorbeeldteksten uit de HRA, deel 3. De voorbeelden zijn niet limitatief en in situaties kan het voorkomen dat een specifiek voorbeeld door de opdrachtomschrijving onder een andere COS valt.

Vrijstelling jaarrekening micro-ondernemingen mag niet leiden tot gebrekkige informatie stakeholders

Herbert Reimers AA

De Nederlandse regering heeft de vrijstelling van de jaarrekeningverplichting voor micro-ondernemingen inmiddels aangekondigd. De NOvAA is grotendeels voor deze vrijstelling. Het risico voor de gebruikers van jaarrekeninginformatie mag niet onverantwoord worden verhoogd. Het is overigens de vraag of de MKB-accountant werkelijk geschaad wordt door de voorgestelde vrijstelling. En bovendien: wie zijn wij om in deze economische crisis deelbelangen na te jagen, in plaats van alles op alles te zetten om de economie weer aan de praat te krijgen?

De Europese Commissie heeft – na een consultatieronde in 2007 – begin dit jaar het voorstel gedaan om micro-ondernemingen¹ vrij te stellen van de eisen van de 4e EG-richtlijn. Deze eis ligt in Nederland vast in Titel 9 BW². De Commissie wil voor deze ondernemingen 75% van de kosten besparen die de richtlijn oproept. Binnen de EU is er verzet tegen deze voorstellen vanuit beroepsorganisaties van accountants. Zij vrezen voor de omzet van hun leden, vooral in lidstaten waar de overheid een grote betrokkenheid van accountants voorschrijft (Scandinavië, Italië³, Portugal).

Verantwoorde vereenvoudiging voor minderheidsaandeelhouders

Minderheidsaandeelhouders die geen deel uitmaken van het bestuur en crediteuren hebben doorgaans geen toegang tot bedrijfsinformatie en zijn vaak aangewezen op de jaarrekening. Bij onverkorte toepassing van de vrijstelling ontvangen zij geen financiële informatie. De NOvAA pleit er daarom voor dat de vrijstelling er alleen komt als (nagenoeg) alle aandeelhouders er mee instemmen. Die instemming kan afhankelijk gemaakt worden van bepaalde informatievoorziening, zodat de onderneming toch een verlichting in de jaarrekeningeisen kan bereiken. Instemming van alle aandeelhouders lijkt te streng. Anderzijds is het 90%-criterium dat nu in Titel 9 BW² voor

diverse zaken wordt gehanteerd³, wellicht te ruim. Aansluiting kan worden gezocht bij het 95%-criterium dat geldt bij uitkoop met wettelijk gegarandeerde prijsstelling.

Om hoeveel vennootschappen gaat het? Volgens onze informatie heeft 1/6e van de BV's aandeelhouders die niet in het bestuur zitten. Anderzijds zijn veel BV's onderdeel van holdingstructuren waar dochtermaatschappijen per definitie één aandeelhouder hebben.

'Een belangrijke besparing lijkt vooral te liggen bij de Kamer van Koophandel.'

Wanneer we deze laatste groep buiten beschouwing laten, heeft hooguit 20% van de vennootschappen aandeelhouders buiten het bestuur. Met minstens 80% van de micro-ondernemingen vrijgesteld, is een substantiële vrijstelling bereikt.

Verantwoorde vereenvoudiging voor schuldeisers

Circa 2 miljoen keer per jaar worden bij de KvK jaarrekeninggegevens opgevraagd (waarvan 30% door de drie grootste kredietbeoordelaars). Kredietbeoordelaars (ratingbureaus) krijgen standaard afschriften van

gedeponeerde jaarrekeningen, ook al worden de meeste jaarrekeningen pas tegen het einde van de limiet van 13 maanden gedeponeerd. Is er dan toch een grote behoefte? Die is er. Dat komt doordat ratingbureaus weinig andere informatiebronnen hebben. De rating die zij afgeven, noemen zij een schaduwrating en die is aan de voorzichtige kant.

De ontwikkeling die hier tussendoor speelt, is het fenomeen Basel II alsmede de kredietcrisis.

Eerst Basel II. Sinds 2007 dienen banken voor de bepaling welke buffers zij moeten aanhouden voor de kredieten, deze kredieten een interne rating te geven. De periode van groen/rood licht is voorbij. Het is risicoanalyse, die verdacht veel lijkt op de ratings door kredietbureaus. Een aantal van die bureaus, onder leiding van URA Rating Agency, heeft zich op die markt gestort. De informatie uit de huidige gedeponeerde jaarrekening is hiervoor onvoldoende. De ratingbureaus willen bedrijven aanschrijven voor meer informatie, met als lokaas het verkrijgen van een in doorsnee betere rating en daarmee lagere kredietkosten. Banken zijn nu nog huiverig, maar gelet op de druk op de kosten voor kleine kredieten, zullen ze wel gedwongen zijn tot een vorm van samenwerking.

Als gevolg van de kredietcrisis ligt deze ontwikkeling nu stil. Volgens de Europese Centrale Bank zou Basel II procyclisch uitwerken en is het een mooi-weer-risicoanalyse die in geval van crisis niet werkt. Daarom is nu Basel III op komst. Ongetwijfeld weer met risicoanalyse, maar nu aangepast. De positie van de ratingbureaus werkt ook vertragend. Zij hebben voor een belangrijk deel de Zwarte Piet van de kredietcrisis toegeschoven gekregen.

De Europese Commissie werkt nu aan toezichtvoorstellen.

De noodzaak tot kostenbesparing bij banken en de expertise van ratingbureaus zal de expertisebureaus een grotere rol geven bij kredietbeoordelingen. Een onderneming die belang heeft bij leveranciers- of bankkrediet, heeft er – om een adequate rating te krijgen – belang bij om ratingbureaus van adequate informatie te voorzien of vrijwillig een jaarrekening bij de Kamer van Koophandel te deponeren. Geldverstrekkers kunnen op basis van de voor hen beschikbare informatie besluiten of zij geld willen verstrekken. Het laten vervallen zou dus een stimulans zijn van deze ontwikkeling, waarbij ondernemingen de keuze hebben of zij geld willen besteden aan het openbaar maken van financiële informatie en of zij gebruik willen maken van het daar tegenover staande voordeel voor haar kredietkosten.

Hier lijkt een grote rol weggelegd voor XBRL. De MKB-accountant die voor zijn klanten de informatie benodigd voor ratingbureaus door middel van XBRL kan invoeren, kan een betere adviesfunctie vervullen dan voorheen. Voor schuldeisers verwachten wij dus een verantwoord compenserend systeem via de ratingbureaus dat is gebaseerd op marktwerking.

Omzetverlies?

Ongetwijfeld zijn er ondernemingen die van de vrijstelling gebruik gaan maken en zo besparen op hun accountantskosten. Dat betekent omzetverlies voor accountants. Wij denken dat het met het omzetverlies mee zal vallen en dat het veel minder zal zijn dan de 75% die de Europese Commissie verwacht. Het maken van de jaarrekening is slechts het sluitstuk van voorafgaand werk: administratie voeren, voorafgaande journaalposten, aansluitingen, afschrijvingen, etc. Deze laatste werkzaamheden, gekoppeld aan de administratieplicht, blijven. Daarnaast hebben ondernemingen nog altijd een fiscale jaarrekening nodig, uiteraard minder gespecificeerd dan een jaarrekening die aan alle eisen van Titel 9 voldoet, maar wel van betekenis.

Vervolgens vragen banken die bedrijven financieren een behoorlijke verantwoording. Mogelijk minder uitgebreid dan Titel 9 eist, maar eveneens van betekenis. Bij aanlevering van informatie aan ratingbureaus is ook een rol voor de accountant weggelegd.

Ten slotte houden we de inactieve vennootschappen over en vennootschappen zonder externe financiering. Daar vindt besparing en dus omzetverlies plaats, ook al zijn die ondernemingen doorgaans minder groot dan groeiers die beroep doen op bankkrediet. Maar is dat zo erg? Een ondernemer die de accountant alleen inhuurt vanwege een wettelijke verplichting, zal ook het meeste zeuren over de kosten. Eigenlijk ook terecht, want daar zijn de kosten zuiver administratieve lasten. Een belangrijke besparing lijkt vooral te liggen bij de Kamer van Koophandel. De kosten voor de verwerking van alle jaarrekeningen is een post die in de hoogte van de jaarlijkse bijdrage aan de Kamer van Koophandel is versleuteld. Die bijdrage kan, als de verplichting vervalt, omlaag.

Verdere jaarrekeningverlichting

Ook binnen de huidige jaarrekeningrichtlijnen van de EU is vereenvoudiging mogelijk.

Consolidatieplicht

De 7e EG-richtlijn is van toepassing op grote rechtspersonen, dus niet op middelgrote rechtspersonen die onder Titel 9 ook tot consolidatie verplicht zijn. Nederland is hier strenger dan de EG-richtlijn. Dat was een politieke beslissing. Een geconsolideerde jaarrekening geeft betere informatie dan alleen een enkelvoudige jaarrekening. Bezien zou kunnen worden in welke gevallen consolidatieplicht nog steeds gewenst is en met name in welke omvang.

Controleplicht

Kleine ondernemingen zijn vrijgesteld van verplichte accountantscontrole. De Europese Commissie suggereert om middelgrote ondernemingen ook vrij te stellen indien er niet meer dan 10% externe belanghebbenden zijn. Als we kijken naar het succesvolle verzet tegen

de vrijstelling van micro-ondernemingen, denken wij niet dat dit aangekondigde voorstel het zal halen. Daarom loont het de moeite om te kijken naar de mogelijkheden binnen de bestaande Richtlijn. De Richtlijn definieert de criteria groot/middelgroot/klein anders dan Titel 9 doet: Titel 9 verlangt dat netto-omzet, activa en werknemers van groepsmaatschappijen worden meegerekend, de Richtlijn verlangt dat niet. De NOvAA is het met deze benadering van Titel 9 geheel eens. Immers, anders zou je door het verdelen van activiteiten over verschillende BV's onder het regime van groot/middelgroot uit kunnen komen. Waar de NOvAA het minder mee eens is, is dat door ongenueanceerde redressering faciliteiten buiten bereik komen die nuttig kunnen zijn. Bij een vennootschap die middelgroot is door het consolideren van groepsmaatschappijen, maar enkelvoudig klein, en waarbij er geen externe gebruikers van de jaarrekening zijn, kan de vraag worden gesteld of deze jaarrekening aan controleplicht onderworpen moet zijn als er niemand behoefte aan heeft? De NOvAA pleit er voor om de ruimte die de EG-richtlijn biedt te benutten voor verdere verlichting van administratieve lasten waarbij de belangen van de gebruikers zorgvuldig worden meegewogen. Kortom, voor administratieve lastenverlichting hoeft de focus niet louter te liggen op herziening van de Richtlijn, maar kunnen we ook binnen de bestaande Richtlijn aan de slag. Daar waar uitgaven administratieve lasten zijn zonder meerwaarde, moet naar ruimte voor verlichting worden gezocht. **An**

Mr. Herbert Reimers AA is advocaat bij NautaDutilh en bestuurslid van de NOvAA.

- 1 Ondernemingen die onder 2 van de volgende 3 criteria blijven: netto-omzet € 1 miljoen, activa € 0,5 miljoen, 10 werknemers.
- 2 Om een vergelijkend beeld te geven (cijfers komen van Full Finance): in Italië zijn er 123.000 openbare accountants, in Frankrijk 17.000.
- 3 Vrijstelling consolidatie voor de tussenholding (artikel 408(1)(a)), vrijstelling consolidatie voor de kleine rechtspersoon (artikel 407(2)(c)).

Aanpak reorganisatieproces Karin Bergs

In het huidige economische klimaat is het doorvoeren van een personele reorganisatie helaas vaak onvermijdelijk. Een preventieve aanpak kan in dat geval bijdragen aan een voorspoedig verlopend reorganisatieproces.

Veel ondernemers reageren te laat op gewijzigde omstandigheden binnen hun onderneming. Soms omdat ze denken dat het slechte tijt wel weer zal keren, vaak ook omdat ze niet voldoende op de hoogte zijn van de (financiële) feiten. In de praktijk is een reorganisatie veelal een noodmaatregel: de financiële problemen zijn te groot geworden en daardoor zijn ingrijpende maatregelen in de vorm van forse personeelsinkrimpingen noodzakelijk. Als de ondernemer eerder had ingegrepen, waren die maatregelen wellicht niet nodig geweest.

Goed informatiesysteem

Wil een ondernemer te allen tijde voorbereid zijn op een noodzakelijke reorganisatie, dan is om te beginnen van belang dat de onderneming beschikt over een goed informatiesysteem. Op die manier is de ondernemer altijd op de hoogte van de meest recente financiële cijfers, zodat hij meteen kan reageren op eventuele verontrustende interne en externe signalen. Een preventieve aanpak verlangt uiteraard ook goed gekwalificeerde, daadkrachtige, managers die voldoende expertise bezitten om vroegtijdig te onderkennen welke problemen er spelen en die daar ook naar handelen.

Streven naar steeds beter

Een proactieve ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging is zeker van toegevoegde waarde en het helpt als er binnen de onderneming een cultuur heerst waarin reorganiseren tot de 'normale' activiteiten van de onderneming behoort. Management en medewerkers moeten zich verplicht – maar nog liever geroepen – voelen een nieuwe werkwijze toe te passen als die succesvoller is dan de oude methode. Ook als dat leidt tot wijziging van de organisatie.

Proactief personeelsbeleid

Een proactief personeelsbeleid kan een noodzakelijke personeelsinkrimping soepeler laten verlopen. Binnen een proactief personeelsbeleid wordt voortdurend rekening gehouden met de mogelijkheid dat financieel-economische redenen noodzaken tot het nemen van personele maatregelen. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door een flexibele organisatiestructuur op te zetten die het mogelijk maakt om in moeilijke tijden eenvoudiger in te krimpen. Denk hierbij aan de zogenaamde 'flexibele schil': naast de kernbezetting van vaste medewerkers wordt gewerkt met medewerkers op tijdelijke contractbasis, met uitzendkrachten of freelancers. Eigenlijk zou een ondernemer zich bij het werven van nieuwe medewerkers voortdurend moeten afvragen hoe hij bij tegenvallende resultaten weer van de medewerker af kan komen. Het kan echter ook zo zijn dat de ondernemer bij voorbaat maatregelen moeten nemen om te voorkomen dat een nieuw jong talent er bij de eerstvolgende reorganisatie uit moet, bijvoorbeeld door het creëren van een geheel unieke functie. Op die manier kan de nieuwe medewerker bij het afspiegelen buiten schot blijven.

Flexibeler invulling

Meer flexibiliteit kan ook worden gecreëerd door in de arbeidscontracten van werknemers een bepaling op te nemen die hen ertoe verplicht om bij afnemend werkaanbod in de eigen functie een andere functie te aanvaarden of die hen ertoe verplicht naast eigen taken ook taken die niet tot de functie behoren te verrichten. Dan is er nog de 'employability' van de werknemers. Een ondernemer heeft er belang bij dat zijn medewerkers multi-inzetbaar zijn. Dat geeft meer flexibiliteit op de werkvloer en vergroot ook de kansen van de medewerkers op de arbeidsmarkt. Is

ontslag onvermijdelijk, dan is de kans groter dat de betreffende werknemer snel elders aan de slag kan. Ook in het kader van de eventueel te betalen afvloeiingsregeling speelt de arbeidsmarktpositie van de werknemer een belangrijke rol.

Behoud goede werknemers

Ondernemingen willen (vooral) in slechte tijden juist de goede werknemers behouden. Het door het Ontslagbesluit voorgeschreven afspiegelingsbeginsel houdt geen rekening met de kwaliteiten van de af te vloeien medewerkers. Het is daarom van groot belang dat het probleem van de disfunctionerende werknemer niet pas bij een reorganisatie wordt aangepakt. Dit betekent dus een strikte toepassing van het beoordelingsstelsel: regelmatig functioneringsgesprekken houden, werknemers (durven) wijzen op hun tekortkomingen en hen in de gelegenheid stellen die tekortkomingen te verbeteren, indien nodig met begeleiding. Leiden deze inspanningen niet tot substantiële verbeteringen, dan zal dit uiteindelijk moeten leiden tot ontslag. Een goede dossieropbouw bewijst hier zijn waarde.

Arbeidsongeschikten

Arbeidsongeschikte werknemers genieten extra ontslagbescherming. Echter, ondernemingen willen in tijden van economische malaise juist de gezonde werknemers in dienst houden. Het kan daarom zinvol zijn om specifiek beleid te ontwikkelen ten behoeve van personeel met een zwakke arbeidsmarktpositie.

Genoemde aandachtspunten zijn nauwelijks verrassend. Toch blijkt er tijdens personele reorganisaties nog veel achterstallig werk te zijn. Voorkomen is beter dan genezen, dus wacht niet tot het laatste moment met zaken die u nu al kunt oppakken. **An**

Karin Bergs, Pellicaan Advocaten
Amsterdam.

Jan Joling

Licht(er) IFRS-regime voor private bedrijven

Door de aandacht voor de crisis lijken goede berichten onder te sneeuwen. Ze zijn er wel degelijk: zo komt de International Accounting Standards Board (IASB) naar verwachting dit jaar met een IFRS-variant voor grote en middelgrote niet-beursgenoteerde ondernemingen, in IASB-termen 'IFRS for small and medium-sized entities'.

De grote lijnen hiervan heeft de IASB vorig jaar al gepresenteerd. Het gaat om een set standaarden die minder complex en minder veelomvattend is dan 'full IFRS', zoals deze primair is ontwikkeld. Deze in 2005 ingevoerde IFRS-regels zijn in onder meer Europa en Japan alleen verplicht voor ondernemingen met beursgenoteerde aandelen of obligaties. Door keuzes voor toe te passen standaarden en methoden te beperken en allerlei regels te schrappen die toch niet van toepassing zijn op kleinere ondernemingen, zegt de IASB dat in 'IFRS light' het aantal verslaggevingregels met 85% (!) kan worden verminderd. Dat is de moeite en leidt al direct tot de vraag of het met full IFRS – zie de editie 2008 met ruim 2.700 pagina's – ook niet wat minder kan.

Een lichter IFRS-regime zou het beste uit twee werelden zijn voor Nederlandse bedrijven die internationaal opereren: die zijn gebaat bij de toepassing van een internationale verslaggevingstandaard, maar niet bij een verzwaring van de financiële rapportageverplichtingen. Met name de door IFRS vereiste toelichtingen worden nu als bezwarend ervaren, zo blijkt uit praktijkonderzoek.

What's new? Het gaat, als gezegd, om minder complexe regels ('simplified and redrafted in plain English') die eenvoudiger toepasbaar zijn ('reducing the burden on the preparing company'). Er kunnen drie soorten wijzigingen worden onderkend. In de eerste plaats zijn er diverse onderwerpen geschrapt; ik noem IFRS 2 over op aandelen gebaseerde betalingen, IAS 34 over tussentijdse financiële verslaggeving en IAS 38 over de jaarlijkse impairment van goodwill (dus alleen nog extra afschrijven als er een indicatie is voor waardevermindering). In de tweede plaats is 'only the simpler option included', zoals met betrekking tot de methode van afschrijven, de verwerking van rentelasten en het opstellen van cashflow-statements. Tot slot zijn minder vergaande toelichtingen geoorloofd ten aanzien van financiële instrumenten.

Het verlichte IFRS-regime lijkt sterk op de huidige RJ-eisen en zou voor niet-beursgenoteerde bedrijven dus

eenvoudig(er) over te nemen moeten zijn. De pensioenverslaggeving is overigens wel zwaarder dan onder de Nederlandse regels, zeker nu de RJ enkele maanden geleden heeft besloten zijn eisen op dit punt aanzienlijk te verlichten: de overschotten en tekorten van de pensioenregeling moeten onder de lichte IFRS-variant – anders dan volgens de RJ-eisen – wel op de balans worden opgenomen.

De verankering in nationale wet- en regelgeving is natuurlijk een zaak waar elk land zelf over beslist; hier ligt een taak voor de EU. De IASB denkt wel mee: zij raadt ten stelligste af om kleine(re) beursgenoteerde bedrijven toe te staan om af te stappen van de huidige IFRS-verplichtingen. Enkele EU-landen hebben al aangekondigd dat zij de nieuwe variant gaan verplichten voor niet-beursgenoteerde ondernemingen. Maar ook een lichte IFRS-variant zal scepsis ontmoeten, met name met betrekking tot de hoeveelheid werk die toch verzet moet worden om IFRS in te voeren, de beperkte invloed die deze regelgeving heeft op de cijfers en de gebrekkige vergelijkbaarheid van al die verslagen die conform deze regels worden opgesteld.

Het risico bestaat dat van een feitelijke lastenverlichting weinig terecht komt. Eerder werden al vraagtekens gezet bij de afschaffing van de verplichte jaarrekening voor kleine ondernemingen. Zij moeten immers toch hun boekhouding doen; voor de Belastingdienst, de bank en andere stakeholders. Dergelijke negatieve reacties vanuit het NIVRA volgden op het kabinetsbesluit om kleine bedrijven tot tien werknemers en een omzet van minder dan tien miljoen euro vrij te stellen van de verplichting om een jaarrekening op te stellen.

Recent onderzoek van de International Federation of Accountants (IFAC) wijst uit dat er ook weinig steun is voor de toepassing van 'IFRS light' bij kleine bedrijven, zogenoemde 'micro-entiteiten', bedrijven met minder dan tien werknemers. De conclusie is dat 'IFRS light' te complex is voor deze kleine ondernemingen, en dat een slechts beperkte aanpassing van de standaard dit probleem niet zal oplossen. Voorstanders van een aparte set verslaggevingsrichtlijnen voor micro-entiteiten vinden dat er twee versies ontwikkeld zouden moeten worden: een gecomprimeerde versie voor directeuren-eigenaren en een uitgebreidere voor samenstellers van jaarrekeningen. **An**

Jan Joling, als adviseur verbonden aan Nauta Dutilh en als hoogleraar aan Nyenrode Business Universiteit

MKB-ondernemers verwachten steeds proactiever gedrag van hun accountant

Jan Wietsma

Menig accountant vindt zichzelf de adviseur van het MKB. En de MKB-ondernemer wil ook graag dat zijn accountant die adviesrol invult. Maar dan liever wel op een meer proactieve manier dan nu het geval is. Door frequenter contact op te nemen, goed te weten wat er speelt in het bedrijf, door zelf aan te komen dragen met de gevolgen van digitalisering, globalisering en duurzaamheid. Kortom, MKB-ondernemers doen een nadrukkelijker beroep op proactief gedrag van de accountant.

In dit artikel laat ik een ondernemer¹ aan het woord die zijn ervaringen met u als accountant wil delen. 'Laat ik beginnen met mij voor te stellen. Ik ben als ondernemer actief in de modebranche en zie mijn accountant als vertrouwenspersoon, financieel deskundige en adviseur van mijn onderneming. Wat ik dan mag verwachten? Natuurlijk dat mijn jaarrekening er pico bello uitziet en dat de aangiften tijdig worden verzorgd. Dat mijn accountant er voor zorgt dat ik niet te veel belasting betaal, lijkt mij daarbij niet meer dan logisch.

De accountant als efficiënte werker

Wat ik als ondernemer natuurlijk verwacht, is dat mijn accountant probeert tegen zo laag mogelijke kosten mijn jaarrekening samen te stellen. Zeker omdat ik vind dat de jaarrekening in zijn huidige vorm weinig relevantie voor mij heeft. Ik was dan ook enigszins verbaasd om te lezen dat een deel van de accountants het niet eens is met het kabinetsvoorstel om de jaarrekening voor micro-entiteiten af te schaffen. Of er wel of geen jaarrekening nodig is, bepaalt mijn accountant toch niet? Mocht iemand toch een jaarrekening nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ik een krediet bij de bank heb, dan kan die altijd nog worden samengesteld. Ik begrijp dat de fiscus alleen maar geïnteresseerd is in mijn aangifte. Ik ga er vanuit dat mijn

accountant zodanig efficiënt werkt dat die gegevens op eenvoudige wijze uit de administratie te herleiden zijn. Daar komt nog bij dat mijn accountant altijd heel veel tijd nodig heeft om de jaarrekening op te maken. Soms moet ik wel tot september of oktober wachten voordat ik in het bezit ben van de defi-

'Of er wel of geen jaarrekening nodig is, bepaalt mijn accountant toch niet?'

nitieve jaarrekening. 'Kan niet anders' zeggen die accountants dan. Nou, ik kan u wel vertellen dat als ik mijn klanten zolang liet wachten, ik weinig klanten over zou houden. Met de huidige techniek moet het allemaal toch wel wat sneller kunnen.

De accountant is druk

Dat brengt mij meteen bij een ander punt. De tussentijdse informatie. Het is dat ik erom vraag, maar anders zou ik deze niet krijgen. Sterker nog, ik heb nadrukkelijk het idee dat het vragen om tussentijdse informatie het proces van het maken van jaarrekeningen erg verstoort. Niet dat de mensen aan de telefoon niet aardig zijn, nee, ze zijn bijzonder welwillend. Het dienstverleners zit ze bij wijze van spreken

in het bloed. Alleen, het is allemaal zo weinig doeltreffend. Neem nu mijn accountant. Als ik hem spreek, geeft hij direct al aan dat hij razend druk is. Hij heeft zoveel werk, dat hij het nauwelijks aan kan. Hij werkt zeker 60 uur per week en heeft het idee dat het werk nooit af is. Gebrek aan inzet verwijt ik hem dus niet. Maar – zo vraag ik mij af – als hij zijn werk iets anders zou organiseren, zou dat niet een hoop rust opleveren? Volgens mij gaat er een hoop tijd verloren doordat processen niet goed op elkaar zijn afgestemd. Laat ik een voorbeeld geven. Ik ben gewend om zelf mijn administratie in te voeren. Niet dat ik dat leuk vind, maar het is wel zo handig, omdat ik dan tenminste mijn facturen altijd bij de hand heb. Ik wil snel iets kunnen terugvinden. Ieder kwartaal wordt de aangifte omzetbelasting voor mij verzorgd en dan word ik meestal wel gebeld met een vraag om iets toe te lichten. Heb ik geen enkele moeite mee. Wat mij dan wel weer verbaast, is dat ze mij bij het opmaken van de jaarrekening weer bellen met allerlei vragen over periodes die allang geboekt en bekeken zijn. Dat snap ik niet en wat ik nog gekker vind, is dat ze mij een paar weken later nog een keer bellen omdat ze bezig zijn met mijn aangifte. Je zou toch mogen verwachten dat ze van meet af aan de zaken goed aanpakken. Wie er opdraait voor al die inefficiëntie weet ik niet, maar ik ga ervan uit dat ze mij die kosten niet doorbelasten. Ik weet in ieder geval wel dat ik mijn inefficiëntie niet aan klanten kan doorbelasten.

De accountant en actuele ontwikkelingen

Overigens was ik onlangs bij de bank voor een gesprek over mijn kredietfaciliteit. Als ondernemer barst ik altijd

van de ideeën en ik heb wat plannen voor uitbreiding. Tegelijkertijd ben ik ook altijd wat onzeker als het om een gesprek met mijn bankier gaat. Ziet hij mijn plannen wel zitten, schiet hij er geen gaten in? Kortom, ik stel het altijd erg op prijs als er iemand meegaat op gesprek. In eerste instantie had ik het idee om mijn accountant mee te nemen. Maar de Mitex stuurde mij begin april een brief met daarin de mededeling dat 'de kans om mijn aanvraag voor kredietfinanciering akkoord te krijgen groeit door een van de bedrijfsadviseurs van Mitex in te schakelen. En het mooie is dat de banken (ABN-AMRO, ING en Rabo doen mee) ook nog 50 procent van de adviesuren vergoeden.' 'Regelt de beroepsorganisatie waar mijn accountant bij aangesloten is ook zulke arrangementen?' zo vroeg ik mij af, of mist hij de vereiste specifieke marktkennis- en informatie waar Mitex over rept? Van mijn accountant als MKB-adviseur zou ik dat overigens wel verwachten.

Niet actief informeren

Nu we het toch over adviezen hebben, ik heb altijd het idee dat ik mijn accountant moet vertellen wat er aan de hand is, in plaats van dat hij er mee komt. Laat ik een voorbeeld geven. Ik lever nogal wat kleding aan overheidsdiensten. Zoals Piet Zoomers het Nederlands Elftal mag kleden, zo mag ik de kleding verzorgen voor ambtenaren van een aantal gemeenten. Voor mijn onderneming een substantieel deel van de omzet. Nu ben ik verplicht om vanaf 2010 aan de duurzaamheidseisen

van de overheid te voldoen, anders mag ik niet meer leveren. Voor mijn bedrijf betekent dit nogal wat. Wat ik nu merkwaardig vind, is dat mijn accountant het hier nog nooit met mij over heeft gehad. Bovendien, als ik het aankaart, dan kijkt hij mij niet begrijpend aan. Maar het zal hem toch niet ontgaan dat de Kamer van Koophandel-krant vol staat met artikelen over het belang van duurzaamheid voor ondernemers en dat in het ondernemersblad Sprout steeds vaker wordt stilgestaan bij het succes van maatschappelijk verantwoord ondernemen? Of lezen accountants zulke bladen niet? Maar ook over zaken als e-facturieren hoor ik mijn accountant niet, terwijl de overheid er toch vanuit gaat dat ook ik hier actief aan mee ga doen. Zijn accountants hiervan vrijgesteld of zo?

Pretentius

Nu zou u zomaar het idee kunnen krijgen, dat ik geen vertrouwen heb in mijn accountant, maar dat is niet zo. Wél vind ik het pretentius dat hij zich adviseur van het MKB noemt, want dat is niet zo. Mijn accountant is goed in rekenen en boekhouden en heeft best goede ideeën als ik een keer bij hem op bezoek ga. Maar wat ik mis, is een persoon die mij regelmatig opzoekt, die weet wat er speelt in mijn bedrijf, die zelf aan komt dragen met de gevolgen van digitalisering, globalisering en duurzaamheid voor mijn bedrijf. Iemand die scenario's voor mijn bedrijfsvoering met mij ontwikkelt. Maar misschien verwacht ik wel te veel. Naar

ik begrepen heb, wordt er in de opleiding in het geheel geen aandacht besteed aan de zaken die ik net opnoem. Tegelijkertijd kan dit toch geen vrijbrief zijn. Daarom een oproep aan alle accountants die graag adviseur van het MKB willen zijn: kijk naar de ontwikkelingen van morgen en adviseer mij over de impact die dat vandaag heeft. Als ondernemer in de modebranche kan ik u als geen ander vertellen dat wie op de resultaten uit het verleden teert, geen toekomst heeft. Zoals opgemerkt wil ik graag zaken blijven doen met mijn accountant, maar ik verwacht dan wel een andere mindsetting in de manier waarop hij mij adviseert.' An

J. Wietsma AA is verbonden aan Full Finance te Apeldoorn.
janwietsma@accountancynieuws.nl
Het artikel is geschreven op persoonlijke titel.

1 De afgelopen maanden heb ik een groot aantal ondernemers in het MKB gevraagd naar hun ervaringen met de accountant en de verbeterpunten die zij zien. Deze ervaringen zijn in dit artikel verwerkt tot één verhaal.

18247

• Uitbreiden? • Samenwerken? • Verkopen? • Fusieren?

Wij kennen de markt en denken mee over de beste strategie voor uw situatie. Daarna brengen wij u de geschikte kandidaten.

Uw oplossing begint met:

Strikt vertrouwelijk:

Henri Maas 06 51 52 65 32

Jerome Senden 06 53 86 34 73

MaeS en Partners www.maespartners.nl info@maespartners.nl

Crisismaatregel: BTW per kwartaal in plaats van per maand **Andor Valkenburg**

In het vorige nummer berichtten wij u kort over twee liquiditeitsruimte creërende belastingmaatregelen. Eén van deze twee is een BTW-maatregel. Vroegen we ons in het vorige artikel nog af wat deze maatregel nu precies inhield, nu is daar meer informatie over.

Een flink aantal ondernemers verzorgt een BTW-aangifte per maand en draagt dan ook per maand de BTW af. Ondernemers kunnen er nu voor kiezen om de betaling van BTW-afdracht uit te stellen en in plaats van maandelijks voortaan per kwartaal hun verschuldigde BTW af te dragen. Zij krijgen namelijk de mogelijkheid om de aangifte per kwartaal te verzorgen. Deze

maatregel gaat in per 1 juli 2009. Maandaangevers worden kwartaal-aangevers en hoeven de BTW die zij over de eerste en tweede maand van een kwartaal verschuldigd zijn voortaan pas te betalen op het moment dat zij normaal gesproken de verschuldigde BTW over de derde maand betalen. Dat wil zeggen: uiterlijk aan het eind van de maand volgend op het kwartaal. Deze maatregel leidt tot

een enorme liquiditeitsimpuls voor bedrijven (volgens gegevens van de overheid dragen bedrijven in totaal maandelijks ongeveer € 4 miljard af). De Belastingdienst is van plan om eind april 2009 de maandaangevers aan te schrijven met het verzoek om aan te geven of zij voor een kwartaalaangifte in aanmerking willen komen. Het streven is dan dat de mutaties die uit deze aanschrijvingsronde voortvloeien vóór 1 juli 2009 worden verwerkt om hierdoor met ingang van het derde kwartaal 2009 de tijdvakwissel van maand- naar kwartaalaangifte mogelijk te maken. **An**

Terugbetalen bonussen en fiscale behandeling

Er is thans een grote discussie gaande over bonussen (in de breedste zin van het woord) en de terugbetaling dan wel het afzien daarvan. Een interessante vraag is wat de fiscale behandeling hiervan is. Bijvoorbeeld in het geval men nu, april 2009, een in 2008 genoten bonus, onder de maatschappelijke druk terugbetaalt. Betekent dit dat men de hierover in 2008 afgedragen (loon)belasting ook terugkrijgt?

De bonus is onderdeel van het loon waarop loonbelasting wordt ingehouden. Het vormt een onderdeel van het genoten loon en wordt als zodanig ook in de inkomstenbelasting verwerkt.

Wil de latere terugbetaling (in ons uitgangspunt de bonus die is genoten in 2008 wordt in 2009 terugbetaald) tot een restitutie van belasting leiden, dan moet de terugbetaling kwalificeren als negatief loon.

Alsdan dient in beginsel het brutobedrag te worden terugbetaald. De gevolgen zijn dan als volgt:

- de werknemer krijgt niet de op het loon ingehouden loonbelasting terug van de inhoudingsplichtige;
- maar in de aangifte inkomstenbelasting (in ons voorbeeld die van 2009) mag hij het terugbetaalde brutoloon

(bonus) als negatief loon op zijn inkomen in mindering brengen.

Het leidt dus tot een restitutie of reductie van inkomstenbelasting.

Negatief loon onduidelijk gedefinieerd

Nu is het lastige dat er in de wet en ook in de jurisprudentie geen duidelijke definitie van negatief loon wordt gegeven. Daarnaast moet een onderscheid worden gemaakt tussen ten onrechte ontvangen loon en niet ten onrechte ontvangen loon dat later wordt terugbetaald.

Goedgekeurd is dat ten onrechte ontvangen loon niet meetelt als fiscaal loon, indien de werknemer te goeder trouw is, hij het bedrag volledig terugbetaalt, en hij geen fiscale aftrek claimt

ter zake van de terugbetaling. Volgens HR 21 december 1988, BNB 1989/120 wordt geen loon genoten, wanneer de werknemer ten onrechte geld ontvangt van zijn werkgever en binnen redelijke termijn aan de werkgever meedeelt het geld niet te willen behouden. Dan ligt noch de ontvangst noch de terugbetaling in de loonsfeer.

Van deze situatie is in ons geval geen sprake. De bonus is immers gebaseerd op contractuele overeenstemmingen waar verder, zo nemen wij thans even aan, niets mee aan de hand is. Men heeft de contractueel overeengekomen bonus terecht genoten. Het betreft hier dan ook een terugbetaling van een op zich terecht genoten loonbestanddeel.

Verplichting tot terugbetaling

De vraag is nu of voor de kwalificatie als negatief loon het noodzakelijk is dat er sprake is van een verplichting (in juridische zin en niet in maatschappelijke zin) tot terugbetaling. In de jurisprudentie is dit uitgemaakt voor

negatieve inkomsten uit vermogen. De Hoge Raad heeft in HR 20 januari 1988, BNB 1988/122 geoordeeld dat van een negatieve opbrengst van vermogen slechts sprake kan zijn indien en voorzover er een verplichting tot terugbetaling bestaat. Met betrekking tot loon uit dienstbetrekking is, zoals blijkt uit HR 7 oktober 1992, BNB 1993/5, die voorwaarde niet gesteld.

Deze mening wordt ook ondersteund in de literatuur. Van Dijck motiveert in 'Het fiscale loonbegrip na 2000' (Fed Fiscale Brochures), Deventer: Fed 2001, dat er naar zijn mening geen reden is de 'verplichting' tot terugbetaling als criterium te nemen. De mens laat zich immers door meer leiden dan het juridische alleen. Hij is van mening dat een omlijning van het begrip 'terugbetaling' meer relevant is. Aan de subjectieve handelswijze van de belastingplichtige komt dan ook betekenis toe, waarbij dan op hem de bewijslast rust om aannemelijk te maken dat hetgeen is betaald, moet worden gezien als een terugbetaling van hetgeen eerder ontvangen is.

In dit verband is nog interessant op te merken dat bij de behandeling van IB 2001 de Staatssecretaris in de Memorie van Antwoord als antwoord op de vraag wat de fiscale gevolgen zijn van een afstand van een contractueel tantième recht het volgende antwoordde:

'Dat zou wel zuur zijn: terugbetalen en er toch belasting over verschuldigd zijn.'

'Was het tantième echter reeds betaalbaar gesteld dan moet het tot stand komen van een nadere overeenkomst krachtens welke het recht op dit reeds toegekende tantième alsnog vervalt, beschouwd worden als terugbetaling van een reeds genoten inkomensbestanddeel. Deze terugbetaling komt dan als 'negatief loon' in aanmerking.' Mobach doet in Loonbelasting Hoofdstuk 2, 2.2.o.e een poging tot een definitie van 'negatief loon': 'Negatief

loon is al hetgeen door een werknemer in verband met zijn dienstbetrekking wordt betaald aan zijn werkgever of een derde, waarbij de betaling zozeer in verband staat met de dienstbetrekking dat deze als daaruit in negatieve zin genoten moet worden beschouwd.'

Complex

Zou de 'verplichting' tot terugbetaling een relevant criterium zijn, dan zou het nog wel eens lastig kunnen zijn de terugbetaling als aftrekbaar negatief loon te zien. Immers, de vraag is maar of er zo'n juridische verplichting is? Zoals gezegd zou dat wel zuur zijn: terugbetalen en er toch belasting over verschuldigd zijn. In dit scenario dreigt dan nog een ander spook. Als er geen verplichting tot terugbetaling is, is dit een vrijwillige terugbetaling. Ergo een bevoordeling van de werknemer van de werkgever?? Een bevoordeling is dan een schenking en dan komt schenkingsrecht om de hoek kijken. Dit laatste lijkt mij echter niet het geval. Ten eerste is het maar de vraag of er een bevoordelingsbedoeling gesteld kan worden. Ten tweede, de terugbetaling geschiedt niet geheel vrijwillig, maar onder maatschappelijke druk, en dan kan de stelling betrokken worden dat de terugbetaling een verplichting van moraal en fatsoen is, lijkt me.

De stelling dat een in 2009 terugbetaalde bonus uit 2008 als negatief loon moet worden beschouwd, lijkt op grond van bovenstaande een goed verdedigbare. Op zich fijn en niet onlogisch. Het zou toch dubbel zuur zijn als je over een terugbetaalde bonus wél belasting zou moeten betalen. An

Drs. A.T. Valkenburg,
PKF Wallast vestiging Amsterdam.
andorvalkenburg@accountancynieuws.nl

Overgang naar een duurzame energiehouding

EZ-Kaderprogramma – Module Energie Transitie

Jan-Hendrik Schretlen

De module Energie Transitie, onderdeel uitmakend van het EZ-kaderprogramma, richt zich op de transitie naar een duurzamere energiehouding in Nederland.

De module Energie Transitie bestaat uit drie onderdelen. Het eerste richt zich op het uitbreiden van kennis op gebied van energie-efficiency en duurzame energie in Nederland door de ontwikkeling van nieuwe technologie te stimuleren. Het tweede richt zich op demonstratieprojecten en pilots op het terrein van zowel energieproductie als energiebesparing. Het laatste heeft als doel de milieukwaliteit van de Nederlandse energieproductie te verbeteren. Deze drie onderdelen zijn ondergebracht in drie subsidieregelingen:

- Energie Onderzoek Subsidie (EOS);
- Demonstratieregeling en Unieke Kansenregeling (DEMO en UKR);
- Subsidieregeling Duurzame Energieproductie.

Doel regelingen

De regelingen EOS, DEMO en UKR hebben tot doel demonstratie- en transitie-experimenten op het gebied van energie-efficiency en duurzame

energie in Nederland te stimuleren. Er zijn vijf aandachtsgebieden:

- **Nieuw Energie Onderzoek:** niet-conventioneel en nieuw onderzoek dat bijdraagt aan een schone, betrouwbare en betaalbare energiehouding.
- **Lange Termijn Energieonderzoek:** fundamenteel en industrieel onderzoek dat op een termijn van minimaal 10 jaar leidt tot een duurzame energiehouding.
- **Korte Termijn Energieonderzoek:** van industrieel onderzoek van energietechnologieën tot en met de ontwikkeling van een eerste prototype. Belangrijk zijn samenwerking tussen bedrijven en/of kennisinstellingen en een business case.
- **Demonstratie:** energie-investeringsprojecten, waarvan de technologie nieuw is voor Nederland. Deze passen binnen de vijf aandachtsgebieden van EOS.
- **Unieke Kansen Programma:** grootschalige energie-investeringsprojecten, die passen binnen de transitiepaden van Energie Transitie.

Subsidie Nieuwsfeiten

CIPIEE: Oproep 2009 Intelligente Energie Europa. Tot en met 26 juni 2009 kunnen aanvragen voor niet-technologische projecten op energiegebied worden ingediend bij het Programma Intelligente Energie Europa. Dit programma is onderdeel van het Kaderprogramma voor Concurrentievermogen en Innovatie, en is gericht op de ondersteuning van energie-efficiënte, duurzame energiebronnen en energiediversificatie. Het programma wil het aandeel van duurzame energie vergroten door niet-technische barrières op te heffen, toegang tot de markt te verbeteren en bewustwording te bevorderen. De drie thema's hierbij zijn *Safe*: energie-efficiënte producten; *Altener*: alternatief energie; *Steer*: transport en mobiliteit. Daarnaast zijn er nog deelprojecten op het gebied van Integrated Initiatives. In 2009 is € 65 miljoen beschikbaar en consortia van minimaal drie partners uit drie verschillende EU-landen kunnen tot 75% van de subsidiabele kosten vergoed krijgen.

Agenda

Regeling	Deadline
Friese Subsidieregeling	
Zonnestroom	8-jun-09
CIPIEE: Oproep 2009 Intelligente Energie Europa	26-jun-09
Eurostars	24-sep-09
Polymeren - MKB-innovatieprojecten en polymeren innovatieprojecten	1-okt-09
Point One - MKB-Projecten	16-okt-09
Borgstelling	
MKB-kredieten	31-dec-09
Groefaciliteit	31-dec-09
Innovatiekredieten	31-dec-09
Pieken in de Delta - Noord	31-dec-09

De hoogte van de bijdrage is 25 tot 50% van de subsidiabele kosten en afhankelijk van het type project en aandachtsgebied. De regeling staat open voor indiening.

Subsidieregeling Duurzame Energieproductie

De regeling Duurzame Energieproductie is gericht op het stimuleren van energieproductie uit hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling. Subsidiabele kosten zijn:

- productie van hernieuwbare elektriciteit;
- productie van hernieuwbaar gas;
- productie van elektriciteit opgewekt door middel van warmtekrachtkoppeling.

Het subsidiebedrag wordt per productiecategorie bepaald en is jaarlijks variabel, gekoppeld aan de relevante energieprijzen. An

Drs. J.H.R.H.M. Schretlen,
partner PricewaterhouseCoopers Advisory,
Subsidie Innovatie & Beleid.

Oud Tweede-Kamerlid klaagt weer

Gonny van Oudenallen (klaagster), voormalig Tweede-Kamerlid voor de LPF en oud-gemeenteraadslid van de fractie Mokum Mobiel in Amsterdam, heeft met onder andere de Stichting Bestuursassistentie Mokum Mobiel '99 voor de tweede keer een klacht ingediend tegen de registeraccountants D. en Van der Z. (betrokkenen). In het voorjaar van 2005 hebben betrokkenen in opdracht van de raad van de gemeente Amsterdam een rapportage vervaardigd over de verantwoording van de besteding van de financiële bijdragen 2002 en 2003 inzake de fractieondersteuning van de (stichtingen verbonden aan de) verschillende politieke groeperingen in de gemeenteraad van Amsterdam. In een brief aan het bestuur van de Stichting Mokum Mobiel '99 schreven betrokkenen destijds dat de door hen geconstateerde omissies zijn terug te voeren op 'de strijdigheid van de uitgaven met de verordening op de fractiekostenvergoeding of andere voorschriften'. Er ontbraken op grote schaal brondocumenten (geheel 2002, met name in de declaratiesfeer in 2003). Verder wezen betrokkenen op het ontbreken van doel en motief voor inkopen, het ontbreken van de autorisatie van declaraties en het ontbreken van adequate afspraken met het administratiekantoor over de uitwisseling en het bewaren van stukken. Van Oudenallen kwam als gemeenteraadslid in de

pers in opspraak omdat ze ruim twintigduizend euro fractiesubsidie had door- gesluisd naar haar eigen bedrijf, in ruil voor 'onder- steunende diensten'. Van Oudenallen c.s. beslo- ten een tuchtklacht in te dienen omdat betrokkenen een rol zouden hebben ge- speeld bij het ontstaan van de publiciteit omtrent de conceptrapportage, geen hoor en wederhoor hadden toegepast en niet onafhank- elijk zouden zijn geweest bij de uitvoering van hun werkzaamheden. Die klacht is door de Raad van Tucht ongegrond verklaard. Daarop werd een twee- de tuchtklacht ingediend. Klaagster zou een tijdsdruk opgelegd hebben gekre- gen, het conceptrapport zou zonder haar toestemming zijn verbreid, en er zou ten onrechte over 2004 een niet-verantwoord bedrag van bijna € 5.000 in het rapport zijn opgenomen. Betrokkenen wordt weder- om verweten dat zij niet on- afhankelijk zijn opgetreden. Klaagster zei dat de Stichting Mokum Mobiel '99 weliswaar veel stom- miteiten heeft uitgehaald, maar nooit de intentie heeft gehad de boel op te lichte- ren. 'Er was geen sprake van kwade wil, er is geen frau- de gepleegd. Er is 25 jaar nooit gecontroleerd door de gemeenteraad. Wij dach- ten dat we alles onder con- trole hadden, maar toch zijn er stukken verdwe- nen.' Van Oudenallen stelde vast dat deze zaak haar ze- ker anderhalve ton heeft ge- kost en haar goede naam.

Betrokkenen hebben vol- gens haar een bizarre rol gespeeld. 'Het heeft mij en mijn mensen pijn gedaan dat de accountants met oog- kleppen op zaten. Als zij het anders hadden gedaan, wa- ren wij niet in moeilijkhe- den gekomen.' De raadsman van betrokke- nen legde de nadruk op het chaotische karakter van de gang van zaken. 'Ook nu zijn weer te laat stukken in- geleverd. Net als de ande- re zijn die volstrekt ondui- delijk en missen elke on- derbouwing. Van een voor- malig Tweede-Kamerlid als klaagster mag je toch ver-

wachten dat ze kan lezen. Ik zal die stukken niet be- handelen, want ik wil niet nog eens een zitting.' Volgens de advocaat valt zijn cliënten niets te ver- wijten. 'Er was geen sprake van tijdsdruk of mediadruk door toedoen van betrok- kenen. Zij waren wel dege- lijk onafhankelijk, want dat is gewaarborgd in het sta- tuut van Accountancy en Consultancy Amsterdam (ACAM), de organisa- tie waaraan zij verbonden zijn.' An

[Zitting Raad van Tucht RA, 7 april 2009]

Maatregel vernietigd

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven heeft het beroep van ac- countant Nijhuis (appel- lant) gegrond verklaard en de hem door de Raad van Tucht opgelegde maatregel van schriftelijke waarschu- wing vernietigd. Dat bete- kent dat de klacht van L. Venema (klager) tegen Nijhuis in hoger beroep on- gegrond is verklaard.

Het College is van mening dat appellant, gelet op de aard van zijn relatie met kla- ger, niet gehouden was kla- ger ongevraagd van advies te dienen met betrekking tot de mogelijkheid om, vanwe- ge diens zeer geringe inko- men, een IAOW-uitkering aan te vragen.

'De enkele omstandigheid dat appellant vanwege zijn werkzaamheden inzicht had in de bedrijfsresultaten van

klager brengt op zich niet met zich mee dat hij geacht moet worden te beschik- ken over alle kennis die no- dig is om te adviseren over de eventuele mogelijkheden voor klager zijn inkomen te vergroten door de bedrijfs- voering te staken en een IAOW-uitkering aan te vra- gen.' An

[Uitspraak College van Beroep voor het bedrijfsleven, 7 april 2009; verslag van de zitting in AN, afl. 1 van 9 ja- nuari 2009]

2X PER WEEK
OP UW
DIGITALE
DEURMAT

Geef u op voor de gratis
e-zine 'Accountancynieuws.nl'
op www.accountancynieuws.nl

Accountancynieuws.nl

Geketend aan de titel

Er zingt een merkwaardig gerucht rond: dat het NIVRA zich financieel aan het vertillen is. Als dit klopt, wordt de NOvAA bij de fusie binnengehaald als 'witte ridder', waarvan de financiële reserves mede dreigen te worden aangewend voor de vergoedingen bij ontslagen die ongetwijfeld ook hun eigen stafleden zullen raken.

Ook meer inhoudelijke redenen roepen de vraag op of deze weg moet worden begaan. De laatste tijd klinkt er in weblogs en columns weer onbegrip dan wel onvrede door over het feit dat degenen die een accountantsdiploma hebben behaald, de titel waaruit dat blijkt slechts mogen voeren als zij lid zijn van de desbetreffende publiekrechtelijke beroepsorganisatie. Dat lidmaatschap zou op zichzelf niet bezwaarlijk zijn, ware het niet dat die beroepsorganisaties regels behoren uit te vaardigen om de behoorlijke uitoefening te bevorderen en zelfs te waarborgen van de beroepen waarvoor zij zijn bedoeld: dat van 'financial auditor' (NIVRA) c.q. 'financial accountant' (NOvAA). Maar die regels passen vaak slecht voor andere beroepen die de leden van de beroepsorganisaties zijn gaan uitoefenen. Nu kan eenieder die een ander beroep uitoefent zijn lidmaatschap van de beroepsvereniging opzeggen. Maar bij accountants gaat

dan de schoen wringen: bij hun beroepsuitoefening zullen zij toch blijk willen geven van de verworven deskundigheid. Dus zullen zij hun titel willen blijven voeren.

Dan blijven zij gebonden aan de regelgeving die primair is bedoeld voor 'financial auditors' en voorts voor 'financial accountants'. Die door de IFAC gedomineerde regelgeving zit de anderen menigmaal zonder inhoudelijke noodzaak in de weg. Dus staan zij voor de keus zich hier in arren moede toch maar aan te conformeren, of de titel prijs te geven. Die wordt dan als een keten ervaren.

Nu worden regels gegeven voor een specifieke maatschappelijke functie. Voor degenen die succesvol de opleiding tot bijvoorbeeld meester in de rechten hebben voltooid, geldt als zodanig geen regelgeving, maar wel voor advocaten, voor notarissen en wellicht voor beoefenaren van andere juridische beroepen. De titel 'doctorandus' of 'master' kan men altijd blijven voeren, wat men ook doet. Maar in Nederland is de opleidingstitel voor 'accountants' misbruikt als functietitel. Uiteraard is het onverstandig een accountantsopleiding te volgen als men een ander vrij beroep dan dat van 'financial auditor' of 'financial accountant' wil gaan beoefenen. Sinds het midden van de tachtiger jaren zijn hiervoor ook de mogelijkheden ontstaan, zoals voor controllers, operational auditors, valuators en EDP-auditors. Dan kan men een titel voeren die de

deskundigheid veel duidelijker aangeeft; opleidings- en functietitel vallen dan samen.

Deze weg is echter moeilijk begaanbaar voor degenen die na het behalen van het accountantsexamen een tijdlang als 'financial auditor' of 'financial accountant' werkzaam zijn geweest, doch daarna menen gelukkiger te worden in een ander beroep. Tenzij zij alsnog een andere opleiding gaan volgen, gaan de ketenen van de titel en het lidmaatschap van de beroepsvereniging dan knellen.

Wellicht doen de andere beroepsverenigingen er goed aan bij overgangsmaatregel NIVRA-leden met passende ervaring in hun gelederen en hun registers op te nemen. Zoals gebruikelijk bij overgangsmaatregelen schuilt 'the devil in the details', maar om een heldere uitgangssituatie voor de toekomst te verkrijgen, moeten die oplosbaar zijn. Voor dergelijke leden blijkt dat het NIVRA ook weinig te bieden te hebben. Het 'vaktechnische' deel van de staf bestaat volgens de website uit de volgende aantallen personen:

– regelgeving juridisch:	9
– regelgeving accountancy:	7
– samen:	16;
– openbaar accountants capital markets:	5
– openbaar accountants MKB:	1
– verslaggeving:	2
– interne accountants:	1
– accountants in business:	1
– samen:	10.

De vaktechniek wordt dus gedomineerd door

de regelgeving, terwijl de beroepsuitoefening wordt overheerst door de openbare accountants.

Dit is ook van belang voor 'financial accountants': de primair tot 'financial auditors' gerichte regelgeving blijkt ook voor hen te knellen. Na 2006 hebben hierop drie commissies gestudeerd, met uiteindelijk beperkt succes.

Daardoor klinkt dan ook, soms vaag, soms luid, de vraag door: waarom een fusie? Voor 'financial accountants' zou dit een andere keten zijn, met bovendien een loodzware contributiebal aan het einde. En voor anderen dan 'financial auditors' en 'financial accountants' helpt het niets. *Broeders en zusters: slaakt uw ketenen! En daarna een zucht van verlichting!* **An**

Prof. J.H. Blokdijk RA, emeritus hoogleraar accountantscontrole aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Rectificatie

In het nieuwsbericht 'Nut en noodzaak afschaffen jaarrekening kleine ondernemingen betwist' in *Accountancynieuws*, afl. 7 van 3 april jl. zijn abusievelijk twee bedragen met elkaar verwisseld. De betreffende zin waarin de bedragen met elkaar verwisseld zijn, luidde '...micro-ondernemingen met een balanstotaal van minder dan € 1.000.000 en een omzet beneden de € 500.000...'. De zinsnede moet luiden '...micro-ondernemingen met een balanstotaal van minder dan € 1.000.000 en een omzet beneden de € 500.000...'. **An**

HRA deel 1 – maart 2009 op NOvAA-site

Per 1 mei treedt de laatste fase van de Wtra (en daarmee de inhoudelijke bepalingen) in werking. Om een volledig overzicht te geven van de per 1 mei geldende gedrags- en beroepsregels, heeft de NOvAA vooruitlopend hierop haar website aangevuld met een update van de *Handleiding Regelgeving Accountancy*; deel 1, maart 2009. De volgende aanpassingen ten opzichte van de versie januari 2009 zijn doorgevoerd:

Ten geleide

- Ten geleide bij editie HRA, deel 1, maart 2009; (nieuw)

Wetgeving

- Wet tuchtrechtspraak accountants (Wtra); (nieuw)

Verordeningen

- Verordening op de klachtbehandeling (AA's); (nieuw)
- Verordening op de klachtbehandeling (RA's); (nieuw)

Algemene inleiding

De Algemene Inleiding *Handleiding Regelgeving Accountancy* is niet gewijzigd ten opzichte van de versie juni 2007.

De HRA online

De online HRA is te vinden op novaa.nl/hra. Deel 1 is te vinden onder het tabblad 'Deel 1: Regelgeving'. An

meer informatie. In bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken van de voorschriften die bij of krachtens de wet zijn uitgevaardigd. Omdat in die situaties bijzondere overwegingen een rol spelen, wordt daarmee geen rekening gehouden in deze Checklist. Een tweetal bijlagen, inzake groottecriteria (art. 2:396-398 BW) en termijnen, uitstel en ontheffing met betrekking tot deponering van de jaarrekening, completeren deze publicatie. Auteur van

de *Checklist Jaarrekening*, prof. mr. dr. Hans Beckman, heeft hiermee opnieuw een zeer compact, gebruiksvriendelijk instrument afgeleverd, waarmee u gemakkelijk kunt vaststellen of u de jaarrekening conform de wettelijke vereisten heeft ingericht. An

Checklist Jaarrekening - editie 2009, prof. mr. dr. H. Beckman, Kluwer, april 2009, 88 pagina's, ISBN 9789013061178, prijs: € 29,36 (incl. BTW), www.kluwershop.nl.

Koppeling Twinfield met diensten myBusinessWorld

Twinfield gaat samenwerken met myBusinessWorld, SaaS-aanbieder van professionele bedrijfssoftware voor het MKB. De twee bedrijven hebben door middel van webservices een koppeling tot stand gebracht, waardoor myBusinessWorld de gegevens en mutaties uit het logistieke en ERP-systeem automatisch doorvoert in het financiële systeem van Twinfield. Dit moet ondernemers tijd besparen en het inzicht in de bedrijfs-

voering verbeteren. Beide partijen leveren hun diensten als Software-as-a-Service, en maken gebruik van een maandelijks abonnementstructuur. Nu Twinfield aan de diensten van myBusinessWorld is toegevoegd, wordt MKB'ers met één muisklik toegang verschaft tot bedrijfsprocessen als hun financiële administraties, waardoor zij hun beslissingen kunnen nemen op basis van alle informatie die real-time beschikbaar is. An

Checklist Jaarrekening 2009

De editie 2009 van de *Checklist Jaarrekening – Toepassing Jaarrekeningvoorschriften Titel 9 Boek 2 BW* is samengesteld met het doel vast te kunnen stellen of aan de voorschriften van Titel 9 Boek 2 BW is voldaan bij het opstellen van de jaarrekening. De checklist is samengesteld vanuit twee invalshoeken. De eerste invalshoek betreft het punt welke wettelijke eisen er gelden voor de inhoud van het financieel verslag, zowel ten behoeve van het opmaken, vaststellen en goedkeuren als ten behoeve van het deponeren ervan ten kantore van het handelsregister. Daarbij is uitgegaan van de eind 2008 geldende tekst van Titel 9 Boek 2 BW en de op basis van deze titel uitgevaardigde besluiten (meer in het bijzonder het

Besluit modellen jaarrekening). De tweede invalshoek van waaruit deze publicatie is ingericht, betreft de verschillen die er zijn tussen de kleine, middelgrote en grote jaarrekeningregimes. Hierbij moet nog worden opgemerkt dat de algemene bepalingen inzake doel en aard van de jaarrekening kunnen verplichten tot

IASCF heeft IFRS Taxonomy 2009 gereed

De IASC Foundation heeft de definitieve versie van de IFRS Taxonomy 2009 gereed en heeft een ontwerp van het *Due Process Handbook for XBRL Activities* ter commentaar voorgelegd. Deze vertaling van de International Financial Reporting Standards be-

handelt de overgang per 1 januari 2009 naar XBRL. Zowel de 2009-taxonomy als het ontwerp *Due Process Handbook for XBRL Activities* kunnen worden gedownload van de IASB-website www.iasb.org. An

Beter geschreven management letters

Een nieuw initiatief in de accountancybranche: Findings (www.findings.nl). Het Apeldoornse bedrijf helpt de accountant bij het schrijven van de management letter. Initiatiefnemer van Findings is Gerton Reijenga RE RA, die zegt te willen bijdragen aan een betere communicatie tussen accountants en bedrijven. Reijenga: 'Te vaak is de management letter een samenspel van controledetails, terwijl het juist een kans is om als accountant sterk voor de dag te komen. Zo kun je als accountant laten zien dat je de business van de klant begrijpt door de rapportage bijvoorbeeld in te delen naar de strategische doelstellingen van de onderneming.

Door de accountant hierbij te ondersteunen, willen wij de communicatie tussen accountants en bedrijven verbeteren.' Op drie manieren wordt geholpen bij het schrijven van de management letter:

- beoordelen van (delen van) management letters en het doen van verbeter-suggesties, met aandacht voor de kwaliteit van de teksten, opmaak en vak-technische inhoud;
- schrijven van een concepttekst. Op basis van ontvangen achtergrondinformatie wordt een voorstel voor een paragraaf of hoofdstuk in de management letter geschreven;
- maken van rapportage-templates voor Microsoft

Office-toepassingen. Zo'n template vergemakkelijkt het schrijfproces en draagt

daarmee bij aan consistente, overzichtelijke rapportages. **An**

Handboek Deloitte 'Gemeente Governance – de jaarrekening'

Deloitte publiceert het handboek 'Gemeente Governance – de jaarrekening'. In 'Gemeente Governance – de jaarrekening' wordt ten eerste aandacht besteed aan de kaderstellende en controle-rol van de raad. Het instrument programmarekening/verslag wordt nader toegelicht, inclusief de zeven door de verslaggevingregels voorgeschreven paragrafen. De drie w-vragen in de jaarrekening van een gemeente staan hierbij centraal: 'Wat hebben we bereikt?', 'Wat hebben we gedaan?' en 'Wat heeft het gekost?'

Hierna worden de mogelijke posten beschreven in de balans en exploitatierekening. Evenals de verslaggevingsvoorschriften die hiermee verband houden. In een apart hoofdstuk gaat het boek in op een aantal bijzondere aspecten, zoals Single information Single audit (SiSa), de accountantsverklaring, de kengetallen en de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (Wopt). Binnenkort is het handboek te downloaden van de website van Deloitte. **An**

Plant u nog steeds in Excel...?

- CRM
- Uren & Declaratie
- Document Management
- Planning & Control
- Workflow
- Financieel
- ClientPortal
- Online Diensten
- SRA~Alure Template

Alure Planning & Control:

- Grip op alle kantoorprocessen en cliëntopdrachten
- Volledig automatische (concept) planningen op basis van historie analyse
- Snel inzage in capaciteitsplanning én knelpuntenanalyse
- Monitoring t.b.v. management met behulp van business en finance dashboard
- Voortgangsbewaking per klant, medewerker, afdeling, vestiging
- Budget en budgetbewaking per project, klant en opdracht
- 'Alerting' functies in combinatie met Alure Werkstromen
- U bent volledig 'in control' over uw organisatie!

Alure

T: (074) 265 1111 E: info@innolan.nl I: www.innolan.nl

I N N O L A N

AGENDA

23 april 2009

Cursus: **Fiscaal Boeterecht**

www.permeduc.nl

23 april 2009

Cursus: **Grensoverschrijdende arbeid**

www.kluwer.nl/opleidingen

23 april 2009

Cursus: **Nieuwe regelgeving bij samenstellingsopdrachten**

www.sra.nl/cursussen

24 april 2009

Masterclass: **Corporate Performance Management**

www.pwc.com

5 mei 2009

Cursus: **Fiscale kansen tijdens recessie**

www.sra.nl/cursussen

7 mei 2009

Workshop: **Finance Function Excellence**

www.ey.nl

7 mei 2009

Cursus: **Cyclus IB-ondernemer (II)**

www.fiscount.nl/liefdevoorjevak

7 en 8 mei 2009

Cursus: **De DGA en zijn BV**

www.vedaa.nl

UITGELICHT

Vanaf 4 mei 2009

PensioenKaravaan

Van 4 mei tot en met 14 mei worden op 20 locaties in Nederland ochtend- en middagsessies georganiseerd om accountants en belastingadviseurs te informeren over de laatste pensioenactualiteiten en -ontwikkelingen in relatie tot hun werkzaamheden. De onderwerpen die op de agenda staan tijdens de PensioenKaravaan zijn: waardeoverdracht (en de kredietcrisis), verschillen tussen uitstel zuiver eigen beheer en extern eigen beheer, RJ 271-3 en waardering pensioenverplichting na echtscheiding in combinatie met afstorten. Zie www.akkermans.nl voor de exacte data.

Personalia

René Bakker (38) is per 1 maart als senior consultant detachering in dienst getreden bij Grant Thornton.

Per 1 april jl. is Paul Hulshof toegetreden tot CMS Derks Star Busmann. Hij is aangesteld als junior partner belastingadviseur op het CMS-kantoor in Utrecht.

De Belgische accountant Philippe Taverne is benoemd tot adjunct-directeur-generaal van het Directoraat-generaal Begroting van de Europese Commissie. Daarmee wordt hij ook de Chief Accounting Officer van de Commissie.

Hans Hoogervorst is op 2 april jl. verkozen tot voorzitter van de in januari jl. opgerichte IASCF Monitoring Board. Hoogervorst vertegenwoordigt de technische commissie van de International Organization of Securities Commissions (IOSCO).

Sjoerd van Keulen, voorheen topman van bankverzekeraar SNS Reaal, is Arthur Docters van Leeuwen opgevolgd als baas van de stichting Holland Financial Centre (HFC).

11 mei 2009

Cursus: **Banksparen & pensioen**

www.sra.nl/cursussen

12 mei 2009

Cursus: **Risicoanalyse in de controlepraktijk voor accountants**

www.sra.nl/cursussen

13 mei 2009

Seminar: **De MKB-ondernemer in zwaar weer**

www.sra.nl

13 mei 2009

Samenlevingsvormen en estateplanning in de agrarische praktijk

www.kluwer.nl/opleidingen

14 mei 2009

Symposium: **De fiscale behandeling van drie vormen van arbeid**

www.minfin.nl

18 mei 2009

Cursus: **Kosten besparen met elektronisch factureren**

www.sra.nl/cursussen

25, 26 en 28 mei 2009

Training: **Argumenteren en beïnvloeden**

www.vergouwenoverduin.nl

25 juni 2009

Masterclass: **Tax Control Framework**

www.pwc.com

Accountancynieuws

2-wekelijks vakblad voor accountants

www.accountancynieuws.nl

Uitgeverij

Kluwer bv, Postbus 23, 7400 GA Deventer

Redactie

F.J.M. Heitling, hoofdredacteur
Tel. (0570) 64 89 31
Mw. drs. J.M. Oord, eindredacteur
Tel. (0570) 64 88 90
redactie@accountancynieuws.nl
Fax (0570) 64 78 15

Redactiesecretariaat

Mw. E. Gravendeel
Tel. (0570) 64 77 30
E-mail: egravendeel@kluwer.nl

Redactie

Mr. C.J.A. van Geffen (Deloitte)
Drs. J.G. Groeneveld RA RV (Wingman Business Valuators)
Prof. dr. G.C.M. Majoor RA
E.J.H.J. Mantelaers RA (A&D accountants), Drs. J.H.R.H.M. Schretlen (PwC Subsidie, Innovatie & Beleid), F.K.D. Tsang RA Alfa Accountants en Adviseurs, Drs. A.T. Valkenburg (PKF Wallast), Prof. dr. R.G.A. Vergoossen RA (BDO CampsObers), J. Wietsma AA (Full Finance Consultants), Mr. D.J. Willems (Holland Van Gijzen Advocaten)

Medewerkers

R. de Ruiter, C. Nuboer

Uitgever

Drs. E.J. Willemsen

Advertenties

F. Eijkelkamp, tel (0570) 64 88 97
E-mail: feijkelkamp@kluwer.nl
G. Ruitenbeek, tel (0570) 64 74 52
E-mail: guitenbeek@kluwer.nl
M. Patynama, tel (0570) 64 89 96
E-mail: mpatynama@kluwer.nl

Media Order Services

Dini Oudbier, tel (0570) 64 87 24

Abonnementen

U komt voor een gratis abonnement op Accountancynieuws in aanmerking indien u binnen de doelgroep valt.

U betaalt dan eenmalige inschrijfkosten van € 37,50. Een aanvraagformulier vindt u op www.accountancynieuws.nl.

Indien u niet voor een gratis abonnement in aanmerking komt, kunt u een betaald abonnement nemen voor € 89,- per jaar. Bel onze klantenservice: 0570-673 444. Via www.accountancynieuws.nl kunt u uw abonnement opzeggen of uw adressering wijzigen.

Basisvormgeving

Frederik Helfrich ontwerper BNO

Vormgeving

Mediabuilders, Zutphen

Drukkerij

Senefelder Misset, Doetinchem

Op al onze aanbiedingen en overeenkomsten zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden van Kluwer bv, gedeponseed ter griffie van de Rechtbank te Amsterdam op 8 augustus 2007 onder depotnummer 127/2007. Deze vindt u op www.kluwer.nl of kunt u opvragen bij ons Customer Care Center.

Nederlandsche Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor vak en wetenschap

HOE
PRINT

Het houvast voor uw MKB-adviezen

Leidraad voor de AA online

Nu tijdelijk gratis proberen

Accountants zijn voor MKB ondernemers dé partner voor strategische, bedrijfs-economische en fiscale vraagstukken. Er is een grote diversiteit in adviezen. Van het opzetten van administraties, belastingzaken, bedrijfsvoering, financiering, HRM tot bedrijfsopvolging. Voor een optimaal advies is kennis van de branche waarin de klant actief is absoluut noodzakelijk.

De Leidraad voor de AA ondersteunt de accountant met zowel praktische vaktechnische informatie als actuele branche informatie. Ook bevat de uitgave informatie over de beroepsuitoefening en kantoororganisatie van accountants.

De Leidraad voor de AA bestaat uit drie producten:

- 1 AA beroep & praktijk
- 2 Fiscale en financiële brancheinformatie
- 3 Accountantsverklaringen database

Leidraad voor de AA is een uitgave in samenwerking met de NOVAA.

Meer informatie?

Ga naar www.kluwer.nl/leidraadaonline. Op deze website vindt u alle informatie en kunt u een gratis proefabonnement aanvragen.

vraag nu een gratis proefabonnement aan